

ДЗЕ САМЫЯ ПЕДАГАГІЧНЫЯ КЛАСЫ?

3

ЯК ЗБЕРАГЧЫ СЭРЦА ХАПАДАМІ

5

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

16
КАСТРЫЧНІКА
2019 г.

СЕРАДА

№ 197 (29064)

ЗВЯЗДА

ПРЫЯРЫТЭТЫ АД ЖЫЦЦЯ

У Дубровенскага і Мсціслаўскага раёнаў — новыя кіраўнікі, а ва ўнутраных войсках — камандуючы

На Мсціслаўшчыне будуць развіваць рыбаводства, у Дубровенскім раёне — ільнаводства, а Маскоўскі раён Мінска прапануе да ўвагі інвестараў 19 пляцовак для будаўніцтва прамысловых прадпрыемстваў. Такія перспектывы абмеркаваны ў Палацы Незалежнасці падчас разгляду кадравых пытанняў Прэзідэнтам.

Аляксандр Лукашэнка ўзгадніў на пасяду старшыні Дубровенскага райвыканкама кандыдатуру намесніка старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па аграрнай палітыцы Анатоля Лукашова.

«Трэба людзям растлумачыць, што вы тут не адпачывалі — працавалі ў Парламенце, а гэта вялікі добры багаж для любога чалавека і досвед», — звярнуўся да новага кіраўніка Дубровеншчыны беларускі лідар. У размове Прэзідэнт паставіў задачы перш за ўсё завяршыць у раёне ўсе сельскагаспадарчыя работы. Закранулі і пытанне ільнаводства: на паўднёвым усходзе Віцебшчыны працую спецыялізаваны завод, і вырошчваюць гэтую культуру на вялікіх плошчах.

«Патэнцыял раёна не вычарпаны, раён дабіваецца добрых паказчыкаў, а можа дасягнуць яшчэ большага ў вытворчасці асбожа, ільну, рапсу; вырашыць пытанні вытворчасці малака, мяса», — падзяліўся планами з журналістамі Анатоль Лукашоў.

На пасяду старшыні Мсціслаўскага райвыканкама Прэзідэнт узгадніў кандыдатуру Дзмітрыя Пімаханкі, які працаваў старшынёй Дрыбінскага раённага Савета дэпутатаў.

«Мсціслаўскі раён — махіна ў параўнанні з вашым раёнам, але ён не мае таго ўзроўню, які мусіць. Гэта жытніца, можна сказаць, Магілёўшчыны, і вынікі работы там павінны быць у разы лепшыя. Майце на ўвазе: патрэбныя ў сельскай гаспадарцы новыя тэндэнцыі. Увогуле трэба разабрацца, чым у раёне займацца ў перспектыве. Добрыя праекты дзяржава гатовая прафінансаваць, пракрадытаваць», — абазначыў задачы Аляксандр Лукашэнка. Ён адзначыў, што працэсы ў сельскай гаспадарцы трэба інтэнсіфікаваць, а дысцыпліна — і тэхналагічная, і працоўная — патрабуе асаблівай увагі кіраўніка.

Прапановаў Прэзідэнт звярнуў увагу на развіццё рыбаводства: паколькі на Мсціслаўшчыне шмат азёр, такі занятка мусіць стаць адным са шляхоў павышэння даходнасці сельскагаспадарчай галіны.

Беларускі лідар таксама ўзгадніў кандыдатуру першага намесніка кіраўніка адміністрацыі Маскоўскага раёна Мінска Таццяны Калядкі на пасяду кіраўніка гэтай адміністрацыі.

«Выбары заўсёды ў Беларусі былі святам, з даўніх часоў. Мы павінны арганізаваць гэты працэс як свята, але не забываць пра тое, што гэта — выбары, што мы выбіраем прадстаўнікоў у парламент», — звяртаючыся да кіраўніка сталічнага раёна, Аляксандр Лукашэнка зрабіў акцэнт на палітычнай кампаніі.

Таццяна Калядка ўзначаліць малады раён, які дынамічна развіваецца, з вялікай колькасцю працоўнага насельніцтва.

«Жыве шмат моладзі, патрабуецца будаўніцтва спартыўных, фізкультурна-аздараўленчых аб'ектаў», — падзялілася яна з журналістамі думкамі.

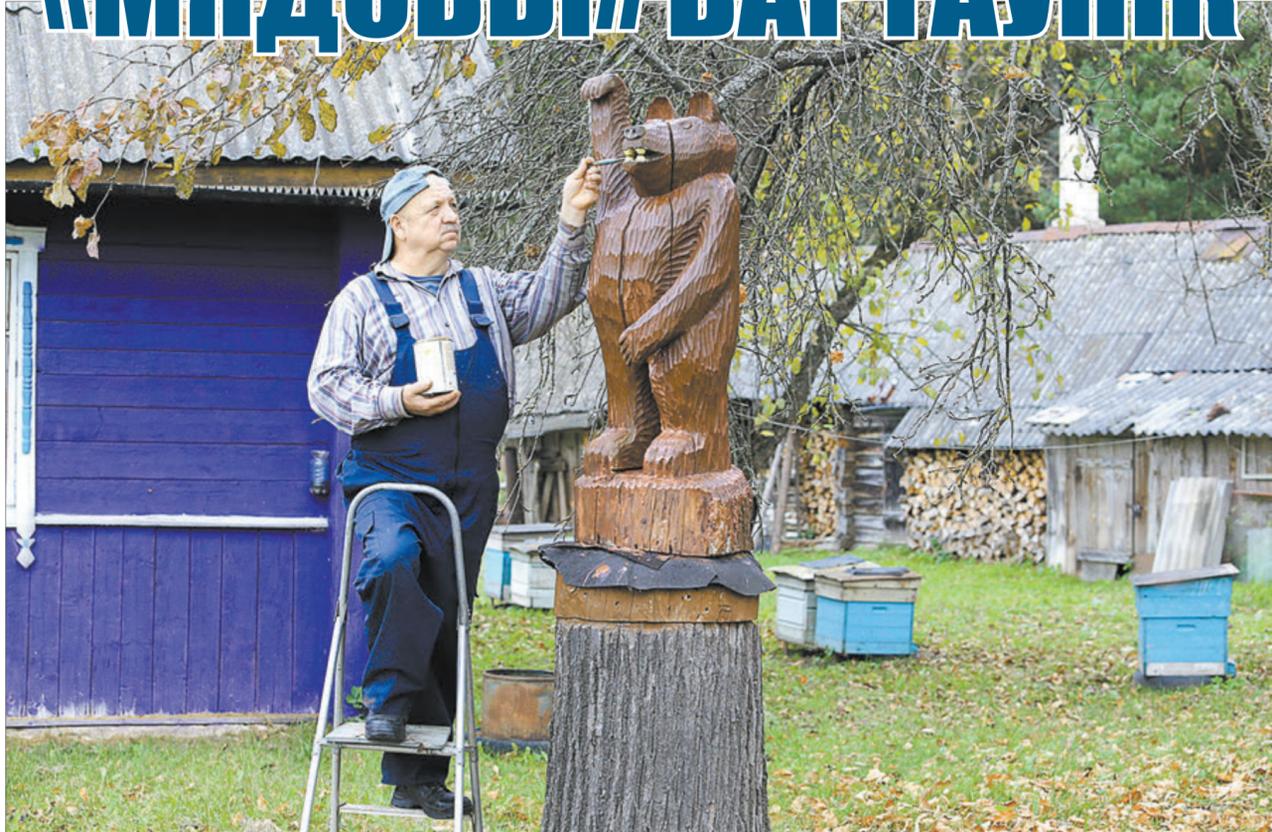
Аляксандр Лукашэнка назначыў намеснікам міністра ўнутраных спраў — камандуючым унутранымі войскамі супрацоўнікам Службы бяспекі Прэзідэнта Беларусі Юрыя Назаранку. «Я не думаю, што гэта вялікі недахоп, што не вы кіравалі злучэннямі. Вам не трэба будзе франтамі кіраваць: вам трэба будзе забяспечыць парадак у краіне пры неабходнасці, калі дэвядзецка задзейнічаць нашы ўнутраныя войскі. Гэта ваша прэрагатыва, гэтым вы адраозніваецеся і будзеце адраознівацца ад іншых — што вам трэба забяспечыць унутры краіны парадак. Ну, не дай бог што, мы — людзі ў пагонах — усе пойдзем на фронт. Калі паграза будзе звонку. Усе пойдзем абараняць Радзіму», — акрэсліў задачы Прэзідэнт. Ён адзначыў, што сёння ўнутраныя войскі Беларусі адпавядаюць патрабаванням сучаснасці.

«Для выканання задач па забеспячэнні бяспекі ёсць і людскі рэсурс, сучасныя тэхнікі і ўзбраенне. Упэўнены, што з такой задачай унутраныя войскі справяцца», — запэўніў журналістаў Юры Назаранка.

У рабочым парадку таксама было ўзгоднена назначэнне на пасаду намесніка старшыні Дзяржаўнага камітэта па маёмасці начальніка Упраўлення рэгістрацыі, тэхнічнай інвентарызацыі і нерухомай маёмасці і ўліку дзяржаўнай маёмасці Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Кацярыны Лук'янавай. Генеральным консулам Беларусі ў Гуанчжоў (Кітайская Народная Рэспубліка) назначаны старшы саветнік Упраўлення Азіі, Аўстраліі і Акеаніі галоўнага Упраўлення Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі Міністэрства замежных спраў Андрэй Паноў.

Варвара МАРОЗОВА.

«МЯДОВЫ» ВАРТАЎНІК

Пакуль на дварэ стаіць цяпло, пчалавод-аматар з вёскі Заазер'е Сенненскага раёна Уладзімір ГУШЧА наводзіць перадзімовы парадак на сваёй гаспадарцы: фарбуе ахоўніка пчальніка — драўляную фігуру мядзведзя, якую некалькі гадоў таму

выразаў і падарыў яму ўмелы аднавясковец. — У нашым раёне пачасціліся выпадкі, калі касаланыя прыходзяць на пасекі, варочаюць і адкрываюць вуллі, і гэта, канешне, палохае вяскоўцаў. Мая мядовая гаспадарка знаходзіцца побач

з лесам (ён літаральна за плотам), але драўлянае мядзведзя, як сапраўдны абаронца, заўсёды стаіць на варце і адганяе няпрарыханых гасцей, — усміхаецца Уладзімір Гушча. Можа, і праўда? Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Выбары-2019

ШТРЫХІ ДА ПАРТРЭТА АВАЛЬНАЙ ЗАЛЫ

Найважнейшая палітычная падзея гэтай восені — безумоўна, выбарчая парламенцкая кампанія. У сродках масавай інфармацыі абмяркоўваюць асобы кандыдатаў, парадак правядзення выбараў і будучыя задачы новага складу. Галоўная парламенцкая газета краіны таксама актыўна асвятляе гэтую падзею. Карэспандэнт «Звязды» прааналізавала склад дэпутацкіх корпусу і дэдалася, хто быў самым маладым дэпутатам, колькі чэзак па прозвішчы працую сёння ў парламенце і ці гандарна ён ураўнаважаны.

КРЫХУ ГІСТОРЫІ

У 1991 годзе пачаўся новы, постсавецкі этап развіцця парламентарызму — ужо ў не-

залежнай Беларусі. Згодна з першай рэдакцыяй Канстытуцыі (1994 года), найвышэйшым прадстаўнічым пастаянна дзеючым і адзіным заканадаўчым органам дзяржаўнай улады ў рэспубліцы з'яўляўся Вяроўны Савет. Ён абіраўся на пяць гадоў і меў у складзе 260 дэпутатаў.

У выніку ўнясення змяненняў і дапаўненняў у Асноўны закон краіны на рэфэрэндуме 24 лістапада 1996 года парламент набыў сучасную назву (Нацыянальны сход) і двухпалатную структуру (у ніжнюю палату абіраюцца 110 чалавек).

Выбары ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу праходзілі пяць разоў — у 2000, 2004, 2008, 2012 і 2016 гадах. Чаму скліканню было шосьці, а выбараў толькі пяць — задаць пытанне уважлівы чытач. Справа ў тым, што першы склад палаты не абіраўся грамадзянамі, а быў сфарміраваны з дэпутатаў распушчанага Вяроўнага Савета XIII склікання. **СТАР. 2**

Побач з намі

Крок да найвышэйшай ступені сацыяльнай рэабілітацыі

У 2023 годзе з'явіцца квоты на рабочыя месцы для людзей з інваліднасцю

У Беларусі на сённяшні дзень звыш 570 тысяч чалавек маюць інваліднасць — гэта 6% ад усяго насельніцтва краіны, прычым лічбы з кожным годам растуць. Парадокс, але спецыялісты кажуць, што гэта зваротны бок добрага развіцця медыцыны. Мы цяпер ратуем дзяцей, якія раней пры нараджэнні проста не выжылі б. А яны потым атрымліваюць групу інваліднасці, таму што нарадзіліся са шматлікімі паталогіямі. Так што чым вышэйшы ўзровень медыцынскага прагрэсу, тым большы ў грамадстве працэнт інвалідаў... **СТАР. 2**

Фота носьці ілюстрацыйны характар.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

Пекін заявіў аб дасягненні кансэнсусу па гандлёвай здзелцы з ЗША

Кітай і ЗША па выніках апошняга раўнда гандлёвых перагавораў змаглі дамагчыся істотнага кансэнсусу па першай частцы гандлёвага пагаднення, якое бакі спрабуюць выпрацаваць ужо больш за год, заявіў на брыфінгу афіцыйны прадстаўнік МЗС КНР Гэн Шуан. Найважнейшым рашэннем адміністрацыі ЗША па выніках гэтых перагавораў стала дасягненне дамоўленасці адкласці ўвядзенне пошлін 15 кастрычніка на кітайскія тавары, якія ўвоззяцца ў Штаты. Дональд Трамп заявіў, што першая частка здзелкі ЗША з Кітаем можа быць падпісана на саміце АТЭС у Чылі. Міністр фінансаў ЗША Стывен Мнучын адзначыў, што дамоўленасці ахопліваюць пытанні, звязаныя з інтэлектуальнай уласнасцю, фінансавымі паслугамі, закупкамі сельскагаспадарчай прадукцыі ў ЗША на 40—50 мільярдаў долараў.

Летась у выніку тэрктаў загінула больш чым дзевяць тысяч чалавек

Жыццё больш дзевяці тысяч чалавек у розных краінах свету абарвалася ў выніку самых буйных тэрктаў, здзейсненых сёлета, паведаміў намеснік сакратара Савета бяспекі Расіі Юрый Кокаў. «У 2018—2019 гадах каля 70 дзяржаў адчулі на сабе наступствы больш пяці тысяч рэзанансных тэрарыстычных акцый, ад якіх пацярпела каля 30 тысяч чалавек», — расказаў Кокаў у інтэр'ё «Російскай газетэ».

Асноўнымі мэтамі баевікоў застаюцца краіны, якія ўнеслі най-

большы ўклад у барацьбу з міжнародным тэрарызмам. На думку эксперта, да цэнтраў тэрарыстычнай актыўнасці адносяцца Блізкі Усход, Афрыка, Паўднёвая і Паўднёва-Усходняя Азія. Як адзначыў Юры Кокаў, цяпер у свеце дзейнічаюць сотні тэрарыстычных груп, прычым ахвярамі іх нападаў штогод становяцца дзве трэці з агульнай колькасці пацярпелых ад тэрарызму людзей.

Абвергнуты папулярны міф пра зараджэнне чалавечай цывілізацыі

Навукоўцы Інстытута Санта-Фе ў ЗША і Нацыянальнага ўніверсітэта Кенпук у Паўднёвай Карэі ставяць пад сумненне тэорыю пра тое, што земляробства, якое з'явілася 11 тысяч гадоў таму, стала прычынай развіцця чалавечай цывілізацыі. На думку даследчыкаў, сельская гаспадарка патрабавала больш сілы і часу, чым паляванне і збіральніцтва, таму яно наўрад ці палепшыла б умовы жыцця першых фермераў. Аб гэтым паведамаў у Рнys.org. Даследчыкі выкарыстоўвалі эвалюцыйную тэорыю гульняў, а таксама прааналізавалі археалагічныя даныя аб грамадствах эпохі неаліту, каб прапанаваць новае тлумачэнне развіццю і распаўсюджванню сельскай гаспадаркі. Па новай версіі, адной з умоў пераходу да земляробства стала прызнанне праваў на прыватную ўласнасць, што таксама аблегчыла кантроль за канфліктамі паміж членамі першабытнага грамадства. Адным з вядомых цэнтраў зараджэння культурных раслін і, як лічыцца, чалавечай цывілізацыі, з'яўляецца Урадлівы паўмесцяц — рэгіён на Блізкім Усходзе, які ўключае Месапатамію і Левант, а таксама даліну Ніла. Ён характарызуецца падвышанай колькасцю ападкаў у зімовыя месяцы. Тут адбывалася «прыручэнне» пшаніцы, сачавіцы, аўса, нуту і іншых культур.

КОРАТКА

• Работа выпускніцы Віцебскага тэхнічнага каледжа Аляксандры Араслававай (на фота) ў галіне архітэктуры ўдастоена Міжнароднай прэміі імя Лазара Хіджеля.

• Реальныя грашовыя даходы насельніцтва Беларусі ў студзені—жніўні 2019 года склалі 106,8% да ўзроўню аналагічнага перыяду 2018 года.

• Амаль Br2 млн заплацілі за паркоўку аўтамабілісты Мінска за дзевяць месяцаў бягучага года.

• У Расіі ўпершыню прызначаны адміністрацыйныя штрафы па артыкуле аб фэйкавых навінах.

«ГЭТЫ СЦЭНАРЫЙ МОЖНА НАЗВАЦЬ ФАНТАСТЫЧНЫМ...»

Маштабнае вучэнне прайшло на Беларускай АЭС

Эксплуатацыя любога энергетычнага аб'екта непарыўна звязана з пытаннямі бяспекі. Атамнай электрастанцыі ў гэтым рэчышчы ўдзяляецца

асабліва ўвага — хоць імавернасць радыяцыйных аварыяў вельмі нізкая, але наступствы іх надта сур'ёзныя, як па фінансавых, так і па часавых складніках. І на выпадак неспадзяванак трэба знайсці выйсце з яка мага большай колькасці адпаведных сітуацый загадзя. Таму днямі на пляцоўцы станцыі і побач з ёй разгарнулася буйнамаштабнае вучэнне з органамі кіравання, сіламі і сродкамі Гродзенскай абласной падсістэмы ДСНС па адпрацоўцы дзеянняў у выпадку радыяцыйнай аварыі на атамнай электрастанцыі. **СТАР. 3**

ISSN 1990 - 763X

ШТРЫХІ ДА ПАРТРЭТА АВАЛЬНАЙ ЗАЛЫ

Фота: БелТА

ПРА ГЕНДАРНУЮ РАЎНАВАГУ

Звестак пра склад дэпутатаў першага склікання 1996 года не вельмі шмат. З дапамогай прэс-службы Палаты прадстаўнікоў удалося здабыць толькі спіс парламентарыяў. Таму адзіная катэгорыя, якую мы можам прааналізаваць у гэтым корпусе, — гэта гендарны склад.

Думаю, што ў тыя часы модны сёння тэрмін быў зразумелы далёка не ўсім. Ну а калі так, дык і прытрымліваліся яго не надта — усяго пяць жанчын працавалі дэпутатамі ў ніжняй палате Нацыянальнага сходу першага склікання.

Амаль у тры разы павялічылася колькасць жанчых асоб у другім скліканні — 14 чалавек. Засталіся ў парламенце з мінулага складу дэпутатаў-жанчын дзве Марыі — Вінакурава і Худая. У другім скліканні працавала і філолаг, намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення Сакратарыята Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі Наталля Машэрава, дачка любімага беларусамі першага сакратара ЦК Кампартыі БССР Пятра Машэрава.

З 2004 года колькасць жанчын з дэпутацкімі партфелямі ў Беларусі расце. Так, у 2004 годзе ў Авальнай зале пачалі працаваць 32 жанчыны, у 2008 — 35. Прычым у чацвёртым скліканні больш за ўсё асоб прыгожага полу было ад горада Мінска — восем чалавек, а ад Віцебшчыны ў Палату прадстаўнікоў прайшла толькі адна жанчына.

Крыху скарачаецца (да 30 чалавек) жаночае прадстаўніцтва ў 2012 годзе. Прытым толькі дзве Пастаянныя камісіі ўзначальвалі жанчыны: Людміла Міхалюк (па заканадаўстве) і Людміла Дабрыніна (па бюджэце і фінансах).

Затое бягучы склад дэпутатаў можа ганарыцца рэкорднай колькасцю жанчын за гісторыю сучаснага беларускага парламентарызму — 38. Шасць з іх узначальваюць Пастаянныя камісіі. Гэта Наталля Гуйвік (камісія па заканадаўстве),

Людміла Дабрыніна (камісія па бюджэце і фінансах), Таццяна Кананчук (камісія па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання і чарнобыльскай катастрофы), Валяціна Ражанец (камісія па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі), Тамара Красоўская (камісія па працы і сацыяльных пытаннях), Людміла Макарына-Кібак (камісія па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы). Больш за ўсё, сем жанчын, у складзе Пастаяннай камісіі па адукацыі, культуры і навуцы пад кіраўніцтвам Ігара Марзалюка. А вось у Пастаяннай камісіі па нацыянальнай бяспецы іх няма зусім.

Ці будзе маладзейшы за янчэўскага?

Праглядзеўшы спісы ахвотных падацца ў дэпутаты, я падумала, што адказ адназначна станоўчы. Столькі маладых і актыўных збіраў сёлета подпісы выбаршчыкаў! Але ці былі ў сучасным парламенце дэпутаты, якія толькі размянялі 21, і прычым тут Усевалад Янчэўскі?

Рэч у тым, што ён быў самым малады дэпутат не толькі ў другім скліканні, але і ўвогуле пакуль у гісторыі незалежнай Беларусі. У 2000 годзе сённяшняму дырэктару Адміністрацыі Парка высокіх тэхналогій было 24 гады, і ён працаваў першым сакратаром ЦК Беларускага патрыятычнага саюза моладзі. Самы дарослы дэпутат у тым годзе быў старшын Палаты прадстаўнікоў, эканаміст Анатоль Малафееў, які меў 67 гадоў.

Вызначым і далей самых маладых і дарослых прадстаўнікоў дэпутацкага корпуса на год выбарання.

Можна, справа не толькі ў адным корані слоў, а яшчэ ў іх падабенстве значэння, але тэндэнцыя, што найстарэйшы дэпутат становіцца старшын Палаты прадстаўнікоў, пашырылася і на трэцяе скліканне. Ім у 2004-м стаў 64-гадовы Вадзім Папоў. Дарэчы, у корпусе была і яго аднагодка Марыя Худая, якая абраная на трэці тэрмін.

Урост самага маладога дэпутата ў 2004 годзе — 29 гадоў.

Па Салігорскай сельскай выбарчай акрузе № 91 у парламент прайшла начальнік аддзела па справах моладзі Мінскага аблвыканкама Іна Пчэльнік.

У 2008-м па ўзросце ўсіх абышоў 63-гадовы галоўны вучоны сакратар НАН Беларусі Мікалай Казак з Мінска. На 33 гады маладзейшая за яго была самы юны дэпутат, першы сакратар Слуцкага гарадскога камітэта «Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі» Інеса Кляшчук.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

Ад спартсменаў да намеснікаў міністраў

У дэпутацкі корпус другога склікання ўвайшлі спецыялісты рознага профілю — нядзіўна, бо гэта заўсёды з'яўляецца адным з патрабаванняў да складу парламента.

Большасць з абраных раней займала высокія пасады — дырэктараў, кіраўнікоў дзяржаўных, прыватных кампаній, устаноў адукацыі, медыцыны. Мабыць, лёс заканадаўчай ініцыятывы беларусы даўраеюць толькі вопытным людзям, якія ўжо нечага дасягнулі ў жыцці?

Ішлі ў дэпутаты і са значных дзяржаўных пасадаў — міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Вадзім Папоў, намеснік міністра ўнутраных спраў Леанід Глухоўскі, намеснік міністра архітэктуры і будаўніцтва Таццяна Голубева, намеснік Генеральнага пракурора Пётр Іваненка.

Разнастайнае па родзе заняткаў было і трэцяе скліканне дэпутатаў. Вядома, актыўна там прадстаўлены і настаўнікі, і ўрачы, але яшчэ больш юрыстаў і былых дэпутатаў. Сярод значных асоб — начальнік Галоўнага штаба — першы намеснік камандуючага ВПС і войск СПА Узброеных сіл Беларусі Анатоль Ваньковіч, старшын Назіральнага савета ААТ «Беларгпрамбанк» Раман Унучка. Цікава пасаду — афіцыйны прадстаўнік Камітэта дзяржаўнай бяспекі Рэспублікі Беларусь у Службе бяспекі Украіны — займаў да дэпутацтва Уладзімір Кужаняў. З пасады кіраўніка аддзела пасады Беларускай і Расійскай Федэрацыі ў горадзе Санкт-Пецярбургу прайшоў у парламент Міхаіл Русы. Адзначыліся работай у тым дэпутацкім корпусе два былыя памочнікі Прэзідэнта — інспектар па Гродзенскай вобласці Вінцэнт Козяк і яго калега, інспектар па Магілёўскай вобласці Юры Кулакоўскі. Заняў парламенцкую пасаду і старшын Федэрацыі прафсаюзаў Леанід Козік. Дарэчы, у той перыядзі, асноўная частка дэпутатаў не была партыйнай. Тры парламентарыі значаліся ў ліку Аграрнай партыі, янчэў-

ваўчых магчымасць уладкавання месца для купання. А міліцыі — строга сачыць за тым, каб на беразе не распівалі спіртныя напоі, не парушалі правілы паводзін на вадзе.

Вілейчанін Дзмітрый Крупскі прасіў перавесці святлафорны аб'ект на скрыжаванні вуліц Саўецкая — Шубіна — Стаханавская ў мігаючы рэжым. Як раскажаў заяўнік, вечарам і раніцай тут ствараюцца заторы аўта транспарту дзесьці па 600 метраў. Праблема сапраўды ёсць, прызналі спецыялісты, аднак пасля ўстаноўкі стаяннага святлафора колькасць дарожна-транспартных здарэнняў на гэтым участку значна знізілася.

Ігар Юсеў даручыў вывучыць пытанне больш падрабязна. І прапанаваў па магчымасці ўсталяваць для бяспекі «пешаходную кнопку», каб зручна было пераходзіць проблемную вуліцу.

Анатоль Пісарэнка з Валожына прыехаў на прымём без папярэдняга запісу. Ігар Юсеў яго ўважліва выслухаў. Мужчына займаецца вырошчваннем кветак у двох цяплячах. Гэтую прыгажосць ён прадае ў кіёску, які пабудоваў сам. Заяўнік звяртаўся да мясцовых уладаў, каб прызначыць збудаванне капітальным. Але атрымаў адмову. Справа ў тым, што ён павінен быў падаць у райвыканкам неабходны для гэтага дакументы, але прапусціў тэрмін. І цяпер кіёск могуць знесці.

Ігар Юсеў паабяцаў дадаткова прааналізаваць сітуацыю. І падчас чарговага прыёму грамадзян у Валожына асабіста наведаць аб'ект.

Людміла Петрусевіч з аграпрадка Калодзішчы Мінскага раёна паскардзілася, што побач з яе ўчасткам пустуюць тры соткі зямлі, якія яна даглядае, абкошвае. Жанчына прасіла даць ёй гэты наезд для вядзення асабістай дапаможнай гаспадаркі, аднак пытанне да гэтага часу не вырашана.

Памочнік Прэзідэнта запэўніў, што выедзе на месца з прадстаўнікамі мясцовай улады, спецыялістамі. І калі ёсць магчымасць, то варта выдзеліць ёй гэты ўчастак для вядзення дапаможнай гаспадаркі.

Як правіла, напярэдадні прыёму грамадзян Ігар Уладзіміравіч асабіста аналізуе ўсе заявы. Таму і размова з кожным чалавекам атрымліваецца канкрэтнай і прадметнай. Па некаторых пытаннях, якія патрабуюць дадатковага вывучэння, выяжджае на месца асабіста. «Пасля кожнага прыёму грамадзян мы інфармуем Кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта. Прэзідэнт цалкам валодае сітуацыяй, чым жыве кожны раён», — падкрэсліў Ігар Юсеў.

Памочнік Прэзідэнта разам са старшын райвыканкама Алегам Бегунцом таксама наведаў прадпрыемства і гаспадаркі раёна, азнаёміўся з ходам вольных палываў работ.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне родным і блізкім у сувязі са смерцю ТРЫШАНКОВАЙ Алены Анаталеўны, кансультанта аддзела фінансаваня культуры і сродкаў масавай інфармацыі галоўнага ўпраўлення фінансавання сацыяльнай сферы і навукі Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь.

Марыя ДАДАЛКА.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

У 2004 годзе ўпершыню атрымаў дэпутацкі мандат удзельнік сёлетняй парламенцкай кампаніі Генадзь Давыдзька. Ён у той час быў генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

У 2008 годзе склад вылучыўся рэкорднай неактыўнасцю партыі: камуністы ўзялі шэсць партфеляў і адзін застаўся за Беларускай аграрнай партыяй. Прадстаўляў яе Міхаіл Русы.

У пятае скліканне зноў выпучылася большасць беспартыйных дэпутатаў. Камуністычная партыя забрала тры месцы, Аграрная партыя і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці — па адным.

2016 год выбранна дэпутатаў выдаўся, наадварот, багаты на партыі. Прадстаўнікі пяці з іх (РППС, КПБ, ЛДП, БПП, АГП) прайшлі ў парламент. Упершыню заявілі пра сябе трыма дэпутатамі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПП) і адным членам Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП), якая пазіцыянуе сябе як апазіцыйная да ўлады.

А палітыка Нацбанка тым часам будзе працягваць рэжым манетарнага таргетавання

Кіраўніцтва Нацыянальнага банка краіны ў 2020 годзе захаве пераёмнасць абвешчанага манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

Акрамя таго, Нацыянальны банк Беларусі ініцыруе ўвядзенне дагаворных тэрмінаў рэпартыўнай валютнай вырочкі, заявіў намеснік старшыні праўлення Нацбанка.

«Сёння існуюць жорсткія тэрміны, хоць мы іх павялічылі, па рэпартыўнай вырочцы ў Беларусь. Гэтыя тэрміны будуць заменены на дагаворныя, гэта значыць рашэнне па тэрмінах будзе прымацца на ўзроўні прадпрыемстваў з улікам эканамічнай мэтазгоднасці», — адзначыў Сяргей Калечыц.

Паводле яго слоў, асноўны прынцып будзе ранейшы: каб вырочка ў краіну прыйшла, а ў якіх тэрмінах, прадпрыемствы будуць вызначаць самі. Будучы адкарэктываны і іншыя меры рэгулявання. Цяпер для адкрыцця рахункаў юрыдычных асоб у замежных банках трэба звартацца ў Нацбанк і атрымаць дазвол, тое ж самае датычыцца аперацый фізічных асоб, звязаных з рухам капіталу. Гэтыя меры сьцьдзюць, замест дазвольнага прынцыпу будзе рэгістрацыйны. Іншымі словамі, неабходна будзе з выкарыстаннем сістэмы маніторынгу паведаміць, што ёсць жаданне прывесці адпаведную аперацыю, пасля чаго свабодна яе здзяйсняць.

Сяргей КУРКАЧ.

САМЫЯ ПЕДАГАГІЧНЫЯ

Магілёўская школа № 8, якая ўдзельнічае ў рэспубліканскім кластары па падрыхтоўцы будучых настаўнікаў, адзначыла 80-гадовы юбілей

Любая школа можа пахваліцца выдатнымі вучнямі, але не ва ўсякай яшчэ можна сустрэць столькі былых вучняў у якасці педагогаў. У восьмай жа, напрыклад, тры з чатырох намеснікаў дырэктара — яе выпускнікі. Яшчэ больш школа знаёміцца тым, што тут чатыры гады таму адкрыўся першы ў вобласці педагагічны клас. А зусім нядаўна яна атрымала статус школы-лабараторыі.

Дырэктар школы Аляксандр КОРЗУН дэманструе, як высока Міністэрства адукацыі ацаніла дзейнасць установы.

Дырэктар Аляксандр КОРЗУН з гонарам дэманструе сертыфікат аб прысваенні ўстанове статусу «Школа-лабараторыя вучэбна-навукова-інавацыйнага кластара бесперапыннай педагагічнай адукацыі» за подпісам старшыні каардынацыйнага савета рэктара Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя М. Танка Аляксандра Жука.

— Пад згідай гэтай ВНУ адбываецца выкананне даручэнняў кіраўніка дзяржавы аб развіцці педагагічнай адукацыі ў краіне, — удакладняе дырэктар. — Менавіта з гэтай мэтай быў створаны кластар, куды ўвайшоў шэраг устаноў краіны, у тым ліку і мы. Мы прапонуем ідэі па папулярнасці прафесіі ў нас у рэгіёне. Такі статус, дарэчы, у вобласці мае толькі наша школа.

З гэтага года на базе школы рэалізуецца ўжо трэці інавацыйны праект. Няўнасць такіх праектаў, уласна, і была адной з умоў пры атрыманні статусу школы-лабараторыі.

— Апрабаванне мадэлі дапрофільнай педагагічнай падрыхтоўкі навучэнцаў на другой ступені агульнай сярэдняй адукацыі, — удакладняе назву **завуч школы Людміла БЕКАРЭВІЧ**. — Сэнс у тым, што ўвядзіцца дапрофільная падрыхтоўка будучых педагогаў, праводзіцца адбор дзяцей з пятага да дзевятага класа. Мы звяртаем увагу на дзяцей камунікабельных, цікавых, якім падабаецца нешта пазнаваць. Глядзім пачынаючы з таго, што вывучаюць сябе. Уменне гаварыць, уцягнуць, арганізаваць — вось асноўныя рысы будучых педагогаў. Праводзім тэсціраванні, прапануем паехаць у летнік «Зубраня», дзе функцыянуе валанцёрскі атрад «Крылы» — там нашы вучні працуюць з выхаванцамі дзіцячага дома. У нашай школе яны спрабуюць сябе ў якасці настаўнікаў, даюць прабныя ўрокі. Мы ўдзельнічаем з праектамі ў МДУ імя А. Куляшова, універсітэце імя М. Танка,

дзе дзеці паказваюць сябе з усіх бакоў. Тым, каму падабаецца гэта рабіць, потым і выбіраюць гэтую прафесію.

Дарэчы, сёлета вучнямі педагагічнага класа сталі 16 чалавек.

— Яны наведваюць факультатывы «Увядзіны ў педагагічную прафесію» і пасля заканчэння школы маюць права без цэнтралізаванага тэсціравання паступаць на любую педагагічную спецыяльнасць у нашай краіне, — сведчыць дырэктар. — Пры ўмове, калі гэта, што атрымаюць рэкамендацыю нашага педсавета і будучы мець адпаведны аднакні па прадметах. Гэта не ніжэй 7 балаў па агульных і не ніжэй 8 па профільных.

Плюс партфолія — сертыфікаты, граматы, дыпломы і гэтак далей.

Педагагічны калектыв быў і ёсць яскравы прыклад самаадданага служэння прафесіі. Тры прадстаўнікі ўстаноў з'яўляюцца ганаровымі настаўнікамі БССР. Прыкладам пераёмнасці традыцый служыць і тое, што ў школе цяпер працуюць 14 былых выпускнікоў. У іх ліку настаўнік фізікі — Наталля Радзькова, гісторыі — Ларыса Федаровіч, замежнай мовы — Аляксандра Дуброўская, матэматыкі — Святлана Кайдава, рускай мовы і літаратуры — Марына Праслава. Шэраг выпускнікоў рэалізавалі свае педагагічныя здольнасці ў іншых установах, у тым ліку вышэйшай адукацыі. Некалкі з іх працуюць у Магілёве ў МДУ імя А. Куляшова і інстытуце МУС. А вучоны Мікалай Смалюк з'яўляецца сёння супрацоўнікам вядомага расійскага ўніверсітэта імя Курчатава, пэўны час выкладаў у Японіі. Гэтыя і іншыя людзі — залаты фонд школы.

Фота і іншых вучняў, якія правялі сябе ў розных сферах дзейнасці, можна убачыць у тэатры музейнай пакоі. Заўважам сярэд здымкаў знаёмых твар дырэктара Магілёўскага абласнога краязнаўчага музея Віктара Аненкава. А вунь Вадзім Мезга — вядомы баксёр і спявак. Яшчэ адна вядомая асоба — беларускі акварэліст Уладзімір Напрэнка. Спраўды, школе ёсць кім ганарыцца.

— Прозвішча вось гэтага нашага выпускніка знаёмае толькі вузкім спецыялістам, — звяртае ўвагу **завуч Наталля ЦЕРАХАВА**, якая праводзіць для мяне невялічкую экскурсію ў мінулае школы. — Вынаходніка Сяргея Аляксеенку называюць яшчэ прапрабама гагарынскага старту. Гэта ён канструяваў у Байкануры пусковую касмічную пляцоўку.

Копіі школьных прылады, фотаздымкі актывістаў маладзёжных арганізацый, камсамольцаў ваенных часоў, здымкі этапу будаўніцтва новай школы замест старой ў 90-я гады — усё гэта беражліва захоўваецца ў музеі і служыць наглядным дапаможнікам для выхавання будучых лідараў. У школе моцна развіты пошукі руху. Наталля Бартошкіна хоць і не была членам педкалектыву (працавала на чыгуны), але кіравала школьным пошукавым гуртком. Разам з вучнямі яна сустракалася з ветэранамі, знаходзіла родных загінулых чырвонаармеецкаў. Па ініцыятыве Наталлі Бартошкінай з'явілася памятная дошка на будынку чыгуначнага вакзала ў гонар гераічных супрацоўнікаў, быў створаны помнік батальёну міліцыі ў вёсцы Гаі, з'явіўся музей у ДК чыгуначнікаў. На адным са стэндаў заўважам цікавы экспанат — сачыненне «Чаму я стаў настаўнікам».

— Школа раз у год праводзіць дзень самакіравання, тлумачыць Наталля Церахава. — У гэты дзень усе дырэктар школы, яго намеснікі і настаўнікі — вучні. На ўроках яны спяваюць, займаюцца музыкой, хараграфіяй, пішуць сачыненні. Адно з іх мы захавалі ў музеі. Сёлета канцэрт у гонар юбілею школы вёў вучань, які быў у той час дырэктарам. Ён захаваў відэа, як праходзіў дзень самакіравання. Мы яго з такой цікавасцю глядзелі. Наогул нашы вучні і настаўнікі з вялікім хваляваннем ставяцца да школьных традыцый.

Р.С. Ужо напаслядкам дырэктар не стрывае і запрасіў мяне паглядзець кабінет і лабараторыю хіміі. — Вы такое мала дзе убачыце, — запэўніў ён. — У нас ёсць усё, каб займацца навукай. Спраўды, гэта ўражвае. Магчымасці лабараторыі дазваляюць праводзіць тут хімічныя вопыты, пра якія ў большасці школ толькі наглядна расказваюць. Не дзіўна, што менавіта ў восьмай школе праходзіць алімпіяды гарадскога ўзроўня па гэтым прадмеце. Як той казаў, там, дзе выхоўваюць будучых педагогаў, дробязяў не бывае. Тут усё матывавана.

Школе, яе калектыву і вучням плёну ў рабоце і далейшых поспехах у справе падрыхтоўкі будучых лідараў і прадстаўнікоў няпростай педагагічнай прафесіі!

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

Асноўнай задачай будзе захаванне інфляцыі на ўзроўні не вышэй за 5% у гадавым выражэнні. «У прагнозных дакументах закладаецца, што фінансавы рэгулятар працягне захоўваць пераёмнасць палітыкі, накіраванай на забеспячэнне цэнавай стабільнасці, як гэта ёсць у цяперашні час. Натуральна, у прагнозных дакументах ёсць пытанне забеспячэння фінансавай стабільнасці, у плане грашова-кредытнай палітыкі — задачы па падтрыманні ўзроўню золатавалютных рэзерваў, развіцці інструментаў фінансавога рынку, умацаванні Беларускай сістэмы», — патлумачыў Сяргей Калечыц.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

«Ніякіх экстраардынарных мер не прадугледжана, на наступны год мы захоўваем рэжым манетарнага таргетавання, палітыка пераёмнасці ў адносінах да таго, што мы робім цяпер», — сказаў Сяргей Калечыц, адказваючы на пытанне аб прагнозных дакументах на наступны год.

3 нагоды

Шануй сваё

БІБЛІЯ ВЫХОДЗІЦЬ З ЦЕНОУ

У Музеі кнігі Нацыянальнай бібліятэкі ўпершыню прадастаўлены кніжны рырытэт, якому больш чым 45 гадоў, — арыгінал Берасцейскай Бібліі з прыватнага збору гомельскага каллекцыянера і мецэната Сяргея Пугіліна. Асобнік, які раней нідзе і ніколі не экспанавалася і пра які не ведалі нават навукоўцы, да 17 лістапада можа убачыць кожны наведвальнік музея. Выстаўка працягвае цыкл мерапрыемстваў «Берасцейская Біблія: адкрыты дыялог», прысвечаныя помніку нацыянальнай кніжнай культуры.

Бібліятэкары згадваюць: яшчэ пяцьдзясят гадоў таму ў Беларусі не было ніводнага асобніка выдання — штосці было вывезена, штосці наогул знішчана; апошняй вядомай Берасцейскай Біблія з Койданаўскага збору знікла або загінула падчас Вялікай Айчыннай вайны. Цяпер, на шчасце, адбываецца адваротны працэс — беларуская кніжная спадчына ў тым ці іншым выглядзе вяртаецца на радзіму. На сёння ў нашай краіне захоўваецца не менш за пяць экзэмпляраў Радзівілаўскай Бібліі (адзін з іх яшчэ ў 1975 годзе бібліятэцы Акадэміі навук Беларусі падарылі да юбілею калегі з Літвы, у 2014-м фрагмент выдання займае Брэсцкая абласная бібліятэка, сёлета выдатна захаваны асобнік падарыў да 1000-годдзя Брэста Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка), а ў свеце — не менш за 130.

Каб вывесці з ценю «гераію» цяперашняй выстайкі, спатрэбілася некалькі гадоў перамоваў з яе ўладальнікамі, якія нарэшце дазволілі увесці кнігу ў навуковы ўжытак, так што даследчыкі змогуць дэталёва вывучыць арыгінал. Карыстаючыся нагодай, у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі выставілі і іншыя кніжныя артфакты з багатай гісторыяй — некалькі выданняў XVI стагоддзя, якія убачылі свет у той жа Берасцейскай друкарні, а таксама тагачасныя пераклады Бібліі і кнігі розных еўрапейскіх краін 1560-х гадоў выдання. «Параўноўваючы гэтыя выданні, можна ўпэўніцца, што Берасцейская Біблія ёсць адзін з найлепшых прыкладаў паліграфічнай, мастацка-кніжнай культуры эпохі Ренэсансу», — падкрэслівае намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Аляксандр СІМОНА.

Дарэчы, менавіта факсімільнае Берасцейскай Бібліі, прадстаўленае сёлета ў выніку дзяржаўна-прыватнага партнёрства, стане галоўным экспанатам на нацыянальным біжурным стэндзе падчас набуй-нейшага ў свеце кніжнага форуму — 71-й міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу ў Франкфурце-на-Майне, што адкрыецца 16 кастрычніка.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ФАКТЫ

ЗРАБІ МІНШЧЫНУ ПРЫГАЖЭЙШАЙ

«Пасадзі дрэва: зрабі Міншчыну прыгажэйшай» — такую экалагічную валанцёрскую акцыю здзілі ў цэнтральным рэгіёне краіны.

Вучні і педагогі ў кожнай установе адукацыі пасадзілі алею, залажылі плодова-ягоднае сад ці стварылі альпійскія горкі.

У акцыі брала ўдзел амаль 17 тысяч чалавек, якія пасадзілі каля 26 тысяч дрэў і кустоў.

Мерапрыемства прымеркавана да Года малой радзімы. Яго мэты — папаўненне зялёных насаджэнняў, захаванне прыроды, фарміраванне экалагічнай культуры, беражлівых адносін да прыроды ў жыхароў Міншчыны.

Тацяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ДЗЕСЯЦЬ ГАДОЎ ЗА КРАТАМІ

У Бярозе вынесены прысуд віноўніку аварыі, у якой загінулі пяць чала

MTBank 25 лет
Банк свежих решений

Наименование банка: **ЗАО «МТБанк», г. Минск**
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2019 г.

Наименование банка: ЗАО «МТБанк», г. Минск

№ п/п	Наименование статьи	Символ	П-т примечаний	2019 г.	2018 г.
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		66 794	49 709
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		79 958	36 210
5	Средства в банках	1104		79 478	107 951
6	Ценные бумаги	1105		113 258	129 612
7	Кредиты клиентам	1106		884 137	645 091
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		562	562
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		36 037	35 451
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		341	497
13	Отложенные налоговые активы	1112		2 134	508
14	Прочие активы	1113		13 921	10 171
15	ИТОГО активы	1113		1 276 620	1 015 662
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201		-	-
18	Средства банков	1202		117 105	63 655
19	Средства клиентов	1203		836 585	772 036
20	Ценные бумаги банка	1204		79 278	27 517
21	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207		16 663	18 769
24	ВСЕГО обязательства	1207		1 049 631	881 977
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		65 598	12 306
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		38 442	15 876
29	Фонд переоценки статей баланса	1214		3 857	4 172
30	Накопленная прибыль	1215		119 092	101 331
31	Всего собственный капитал	1215		226 989	133 685
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	1215		1 276 620	1 015 662

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 3-й квартал 2019 года

Наименование банка: ЗАО «МТБанк», г. Минск

№ п/п	Наименование статьи	Символ	П-т примечаний	2019 г.	2018 г.
1	Процентные доходы	2011		92 064	80 474
2	Процентные расходы	2012		38 994	28 904
3	Чистые процентные доходы	201		53 070	51 570
4	Комиссионные доходы	2021		101 872	91 140
5	Комиссионные расходы	2022		22 793	9 749
6	Чистые комиссионные доходы	202		79 079	81 391
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		491	754
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		13 418	15 374
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(147)	33	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	(6 394)	20 499	-
12	Прочие доходы	208		7 172	13 392
13	Операционные расходы	209		88 351	85 353
14	Прочие расходы	210		3 784	3 232
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		67 342	53 430
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		15 561	13 483
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	212		51 781	39 947

Руководитель: Д. П. Шидлович
Главный бухгалтер: Г. П. Лаптевич
Дата подписания: 8 октября 2019

Квартальная индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность размещена на следующих страницах интернет-сайта банка: <https://www.mtbank.by/about/reporting/balansbanka> и <https://www.mtbank.by/about/reporting/prilbrp>

УНП 100394906

ООО «Юридическая компания Аспект» проводит ТОРГИ в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Мегамастер», находящегося в процедуре ликвидации

№ лота	Наименование лота	Начальная цена за лот, руб.	Шаг торгов, руб.	Задаток для участия в торгах, руб.
1	МФУ Canon I-SENSYS LB6300dn	40,75	2,04	4,08
2	ПЭВМ «Пилот» ТУ ВУ 290473870 001-2008, монитор цветной SAMSUNG E1920N, клавиатура Chicony KB-2971	196,48	9,82	19,65
3	ПЭВМ «Пилот» ТУ ВУ 290473870 001-2008, монитор цветной SAMSUNG E1920N, клавиатура Logitech desk 250	68,49	3,42	6,85
4	Цифровая АТС Аria soho 314032195, с телефоном	214,88	10,74	21,49
5	Цифровая АТС Аria soho 17RAE991	214,88	10,74	21,49
6	Факс Panasonic KX-FT982RU	33,65	1,68	3,37
7	Телефон «Панасоник» KX-TS2365RUW	33,65	1,68	3,37
8	МФУ с пьезостаном Canon F190800 IP2520	106,03	5,30	10,60
9	Сервер HP Proliant ML350 G6	805,02	40,25	80,50
10	Ноутбук HP Resilio CQ57	114,96	5,75	11,50

Торги состоятся 18.11.2019 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, 65, оф. 401-1. Срок приема заявок, внесения задатка для участия в торгах – до 15.11.2019 г. включительно. Заявки принимаются организатором торгов по месту их проведения.

Продавец: ООО «Мегамастер»
Организатор торгов: ООО «Юридическая компания Аспект»

Бенефициар – ООО «Мегамастер», г. Минск, ул. Амураторская, 7 – пом. 27; УНП 190649467, р/с ВУЗТРС3012705040018000000 в ОАО «Технобанк», БИК ТЕСНBY22, г. Минск, ул. Кропоткина, 44

Условия торгов:
к участию в торгах (аукционе) допускаются лица, подавшие организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации, и заключившие с организатором торгов договор о задатке; лицо, желающее участвовать в торгах, представляя с заявлением оригинал платежного документа, подтверждающего внесение на текущий (расчетный) счет ПРОДАВЦА, указанный в настоящем извещении, суммы задатка; а также документы, предусмотренные п. 12 постановления Совета Министров РБ от 08.01.2013 № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица»; победителем торгов признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену; договор купли-продажи подлежит заключению в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов; победителю торгов, выразившему согласие на заключение договора купли-продажи, задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах за приобретение предмета торгов; в случае отказа (уклонения) победителя торгов, единственного участника торгов от подписания протокола о результатах торгов, подписания договора внесенный этим участником задаток возврату не подлежит; в случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов; победитель/единственный участник торгов, выразивший согласие на покупку предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов, оплачивает цену лота без учета НДС 20 % (продавец не является плательщиком НДС); Оплата производится за вычетом суммы внесенного задатка в течение 5 (пяти) календарных дней с момента заключения договора купли-продажи, если иной срок для оплаты не определен соглашением сторон

Получить дополнительную информацию можно по телефону: +375 (44) 5986227, 8(017)3480699

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «8 Марта» (продавец имущества) извещает о проведении 19 ноября 2019 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Изолированное помещение с инв. № 350/D-347209, общей площадью 677,9 кв. м, назначение – производственное помещение, наименование – красильно-отделочный корпус. Адрес: г. Гомель, ул. Советская, 41Б-1А. Ограничение (обременение): договор об ипотеке (ОАО «Белинвестбанк» и ОАО «8 Марта») от 23.12.2017 № 212 17632.	1 205 520,00	60 276,00
2	Изолированное помещение с инв. № 350/D-346243, общей площадью 833,6 кв. м, назначение – производственное помещение, наименование – красильно-отделочный корпус. Адрес: г. Гомель, ул. Советская, 41Б-2А. Ограничение (обременение): дополнительное соглашение к договору (ОАО «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк» и ОАО «8 Марта») от 25.01.2017 № 1; Договор об ипотеке (ОАО «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк» и ОАО «8 Марта») от 07.08.2015 № 0215/00091.	-	-
3	Изолированное помещение с инв. № 300/D-2775, общей площадью 788,9 кв. м, назначение – складское помещение, наименование – красильно-отделочный корпус. Адрес: г. Гомель, ул. Советская, 41-3. Ограничение (обременение): дополнительное соглашение к договору (ОАО «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк» и ОАО «8 Марта») от 25.01.2017 № 1; Договор об ипотеке (ОАО «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк» и ОАО «8 Марта») от 07.08.2015 № 0215/00091.	-	-

Условие продажи: Земельный участок под объект продажи будет выделен по заявке нового собственника, согласно законодательству РБ (предварительная схема пользования земельного участка под объект продаж прилагается и согласована Продавцом). Возмещение затрат по выделению земельного участка под объект недвижимости возлагается на Покупателя (победителя аукционных торгов)

Информация о земельном участке: объект расположен на земельном участке с кадастровым номером 340100000001001365 общей площадью 1,0438 га – для содержания и обслуживания красильно-отделочного корпуса по ул. Советской, 41Б. Право аренды (доля в праве 813/1000. Местонахождение: г. Гомель, ул. Советская, 41.

Продавец: ОАО «8 Марта», ул. Советская, 41, 246022, г. Гомель, Республика Беларусь. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8 (0232) 34-38-99, +375 (44) 786-50-56 начальник РСУ – Довгайло Сергей Иванович. Шаг аукционных торгов – 5 %. Для участия в аукционе необходимо: 1) Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (ОАО «8 Марта»): р/с BY82 BLBB 3012 0400 0782 6500 1001, Дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, БИК BLBBBY2X, г. Гомель, ул. Советская, 7, УНН 400078265, ОКПО 00311935, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах за лот № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 16 октября 2019 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 15 ноября 2019 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до его проведения.

Для участия в аукционе предоставляется документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность заявителя, а руководителем или также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невья участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителем торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков. Подписание протокола о результатах аукциона: оплатить приобретаемое имущество согласно срокам договора купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательства по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимая для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblrkclama.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

Дещенский сельский исполнительный комитет Узденского района Минской области 13 ноября 2019 года по адресу аг. Дещенка, ул. Школьная, 5А, кабинет председателя (2-й этаж, кабинет № 1) в 10.00 проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, руб.	Расходы по подготовке, руб.	Примечание
Лот № 1	Дещенский сельсовет	д. Володыки, ул. Строителей, уч. 5 и расположенное на нем не завершенное строительство незаконсервированное капитальное строение (фундамент)	0,1495	625680202201000156	15 000,00	0 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к водоснабжению, электроснабжению, газоснабжению, проектирование объектов транспортной инфраструктуры подлежит возмещению
Лот № 2	Дещенский сельсовет	д. Володыки, ул. Деревни Старина, уч. 7 и расположенное на нем не завершенное строительство незаконсервированное капитальное строение (фундамент)	0,1500	625680202201000193	14 000,00	0 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к водоснабжению, электроснабжению, газоснабжению, проектирование объектов транспортной инфраструктуры подлежит возмещению
Лот № 3	Дещенский сельсовет	д. Слободка, ул. Зеленая, уч. 2А	0,2498	625683403101000038	6000,00	0 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к электроснабжению
Лот № 4	Дещенский сельсовет	д. Дегтянево, ул. Центральная, уч. 31А	0,1973	625682503101000066	11 000,00	0 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к водоснабжению, электроснабжению, газоснабжению

Целевое назначение участков – для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов. Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанцией) на счет № BY47AKBB36410625001146000000 Дещенского сельского исполнительного комитета в ЦБУ № 625 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Узда, МФО АКBBBY2X, УНП 601068832. Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков. Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: аг. Дещенка, ул. Школьная, 5А, кабинет управляющего делами (2-й этаж), с 8.00 до 17.00 по рабочим дням по 6 ноября 2019 года включительно. Участники аукциона должны представить следующие документы: заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков; заверенный банком документ об оплате задатка; копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта); представителем гражданина – нотариально заверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан представляют документ, удостоверяющий личность. Заключительная регистрация – с 9.30 до 9.45 в день проведения аукциона. Аукцион состоится по каждому лоту при наличии не менее двух участников. Оплата победителем за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов. Победителю за предмет аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения. Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на аукционе, путем самостоятельного выезда к месту нахождения этих участков. Более подробная информация об аукционах, успехах участия размещена на официальном сайте Узденского районного исполнительного комитета: info@uzda.gov.by, либо по телефонам: (801718) 35135, 35149. УНП 601068832

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Забашевичи»

Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона без НДС, бел. руб.
1	Изолированное помещение кафе, столовой общей площадью 512,0 м² с инв. № 1061-4. Включающее в себя ванну Л-400, кассовые аппараты, прилавок, складское и иное оборудование. Полный перечень имущества, входящего в лот, размещен на сайте ЕТР сведений о банкротстве (www.bankrot.gov.by)	Минская обл., Лойшицкий с/с, аг. Лошица, ул. Мишурина, 14	42 430,30	4 243,03	2 121,52
2	1) Капитальное строение с инв. № 610/C-49241, 1975 г. п., площадью – 863 кв. м, целевое назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – гараж на 60 автомашин, инв. № 1047; 2) Капитальное строение с инв. № 610/C-49257, 1973 г. п., площадью – 543 кв. м, целевое назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад, инв. № 1037; 3) Капитальное строение с инв. № 610/C-49268, 1974 г. п., площадью – 1359,3 кв. м, целевое назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), наименование – центральная ремонтная мастерская № 1058-4) Капитальное строение с инв. № 610/C-49222, площадью – 946,1 кв. м, целевое назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – механическая мастерская, гараж, склад № 1059; 5) Гаражные боксы, инв. № н/д, площадью – 1484,70 кв. м; 6) Помещение обогрета, инв. № н/д, площадью – 42 кв. м; 7) Топливо-заправочный пункт, инв. № 2055, площадью – 20,80 кв. м; 8) Проложная мехворота, инв. № 105; 9) Здание диспетчерской, инв. № 43770, 10) Эстакада; 11) Автозаправочная станция 12) Металлическая емкость, объем – 60 куб. м; 13) Наземная емкость, объем – 60 куб. м; 14) Молотильный род; 15) Организация ремонтной, инв. № 2033; 16) Ворота; 17) Наружное освещение; 18) Асфальтированная площадка	Минская обл., Борисовский р-н, Лойшицкий с/с, аг. Лошица	595 677,02	59 567,70	29 783,85
3	1) Подъезд. ж/д путь и ЭЦ ст. Новос, инв. № 2038; 2) Пункт перегрузки кормов, инв. № 1042	Минская обл., Борисовский р-н, Лойшицкий с/с, аг. Лошица	10 316,88	1 031,69	515,84

В отношении лота № 1 проводятся пять повторные торги, публикации об аукционе ранее размещались в газете «Звезда» 02.07.2019; 23.08.2019. В отношении лотов № 2, 3 проводятся первые повторные торги после оценки, публикации об аукционе ранее размещались в газете «Звезда» 14.09.2019. Окончание приема заявлений – в 18.00.25.10.2019

Обременения в отношении реализуемых лотов отсутствуют

УСЛОВИЯ
Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано единственным участником, либо единственный участник, явившийся для участия в аукционе, и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, затрат на публикацию в течение 14 (четырнадцати) дней со дня проведения аукциона. Оплата приобретаемого на аукционе Объекта (Объектов) производится в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона и затрат по размещению публикации в газете и на сайте bankrot.gov.by на основании счета-фактуры в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Возмещение аукциониста – 5 % от начальной цены предмета торгов. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 28.10.2019 в 12.00 (регистрация участников с 11.30 до 12.00) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121

Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов содержится на сайте www/sites.google.com/site/pojnistrcom/torgi. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с ВУ36АЛFA30122215570040270000 в Отделении «На Красной» ЗАО «Альфа-Банк», код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера». Назначение платежа: «задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Забашевичи» (Лот №...), проводимом 2019 г.»

Участник торгов, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121. По вопросу ознакомления с предметом торгов обращаться по телефону +375 29 862 80 48 (Лекарев Василий Иванович). Дополнительная информация по предмету торгов, по телефону +375 29 308 28 97 (Анаида). Организатор аукциона вправе после опубликования извещения о проведении аукциона отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Указа Президента Республики Беларусь от 03.07.2012 № 3 «О некоторых вопросах правового регулирования процедур экономической несостоятельности (банкротства)»; Указа Президента Республики Беларусь от 04.07.2016 № 253 «О мерах по финансовому оздоровлению сельскохозяйственных организаций». Государственная регистрация договора купли-продажи и объектов недвижимости осуществляется Покупателем за свой счет

Организатор аукциона ООО «Фрондера»: ☎ 8 (029) 305 86 50 • e-mail: frondera@mail.ru, сайт www.sites/orgtorg.by
Продавец ОАО «Забашевичи» в лице антикризисного управляющего ООО «ПроФДМ»: ☎ 8 (017) 395-81-34, 8 (017) 395-89-17, 8 (029) 392-89-06

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Сахарторг» (продавец имущества) извещает о проведении 4 ноября 2019 года открытого повторного аукциона по продаже имущества со снижением начальной цены на 50 % в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Незавершенное законсервированное капитальное строение с инв. № 350/U-169494, площадью 1 176,4 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – незавершенное законсервированное капитальное строение. Адрес: г. Гомель, ул. Черверская, д. 42		

Краіна здароўя

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 287-18-36.

СЭРЦА БЕЗ ЗБОЯЎ

Як абараніць сябе ад кардыялагічных праблем у халодны перыяд?

Ці ведаеце вы, што сардэчна-сасудзістыя хваробы маюць сезонны характар? Менавіта зімой павялічваецца колькасць інфарктаў і павышаецца артрэарыяльны ціск. І гэта шмат у чым звязана з уплывам вірусных інфекцый, у прыватнасці грыпу. Як ён можа адбіцца на здароўі сэрца, расказалі спецыялісты.

ГРЫП ВЯДЗЕ ДА ИНФАРКТАЎ І ПАРУШЭННЯЎ РЫТМУ

— Калі прааналізаваць вострыя формы ішэмічнай хваробы сэрца, то зімой у нашых пацыентаў часцей здараюцца інфаркты міякарда. Сезонныя станы шмат у чым звязаны з віруснымі інфекцыямі, якія з'яўляюцца правакуючым фактарам і выклікаюць ускладненні ішэмічнай хваробы сэрца. Да таго ж узровень артрэарыяльнага ціску зімой фізіялагічна вышэйшы ў сярэднім на 10 міліметраў ртутнага слупа, чым улетку, — кажа загадчык кафедры кардыялогіі і рэўматалогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі, доктар медыцынскіх навук, прафесар Андрэй ПРЫСТРОМ.

Даследаванні паказваюць, што вацынацыя ад грыпу вядуча ў нас з 2004 года, і ў выніку сведчаць пра эфектыўнасць прышчэпак. Колькасць кардыялагічных ускладненняў, у прыватнасці інфарктаў і інсульту, у вацынаваных пацыентаў зменшылася ў два, а ў апошняй гады нават у тры-чатыры разы.

Як узнікаюць кардыялагічныя ускладненні грыпу, расказала вядучы навуковы супрацоўнік лабараторыі хранічнай ішэмічнай хваробы сэрца РНПЦ «Кардыялогія» Святлана САЛАВЕЙ.

— Калі ў нас развіваецца рэспіраторная інфекцыя, павышаецца тэмпература цела. А разам з ёй — частата сардэчных скарачэнняў. А гэта дадатковая нагрузка на сэр-

ца, што вядзе да ўскладненняў. Акрамя таго, вірус можа ўкараніцца ў атэрасклератычную бляшку — усе мы ведаем, як яны ўзнікаюць і чым пагражаюць. А «пасяліўшыся» там, ён на працягу доўгага перыяду падтрымлівае запаленне ўнутры сасудаў. У выніку бляшка можа прарвацца і затрамбіраваць сасуд. Таму, калі вы ўсё ж захварэлі, трэба хва-роч: адляжацца пэўны час і вылечыцца, а не пераносіць гэты стан на нагах.

Пагражае перанесены грып і збоямі рытму сэрца.

— У асенне-зімовы перыяд часцей здараюцца парушэнні рытму ў выглядзе фіبریляцыі перасэрддзя. Павышаецца рызыка развіцця прыступу мігальнай арытміі, жалудчак-кавай экстрасістоліі, — расказвае навуковы супрацоўнік лабараторыі парушэння сардэчнага рытму РНПЦ «Кардыялогія» Ларыса ПЛАШЧЫНСКАЯ.

ХТО Ў ГРУПЕ РЫЗЫКІ?

Сёлета ў першым паўгоддзі ў Беларусі памерлі 81 546 чалавек (81 207 за аналагічны перыяд летась), з іх ад хвароб сістэмы кровазвароту — 47 120 (45 570 летась). Каля двух мільянаў беларусаў хварэе на артрэарыяльную гіпертэнзію, сотні тысяч маюць дыягназ «ішэмічная хвароба сэрца». Штогод у краіне робіцца каля 15 тысяч кардыёхірургічных аперацый. Але хірургічнае ўмяшанне займае невялікую долю ў лячэнні хвароб сістэмы кровазвароту і выкарыстоўваецца ў цяжкіх вы-

падках. Галоўным спецыялісты называюць прафілактыку і недапушчэнне ўзнікнення гэтых хвароб, у тым ліку і барацьбу з паводзінскімі фактарамі рызыкі.

— Артрэарыяльная гіпертэнзія малодзее, што звязана з фактарамі рызыкі. Многія пачынаюць курыць да 20 гадоў, а гэта ў будучыні пагражае павышаным ціскам і ішэмічнай хваробай сэрца. Паводле даследавання Steps, у нашай краіне 44,9% насельніцтва ва ўзросце ад 18 да 69 гадоў мае павышаны артрэарыяльны ціск. Пры гэтым 48% мужчынскага насельніцтва курыць. Увогуле, Беларусь знаходзіцца ў лідарах сярод краін з высокім працэнтам куральшчыкаў, — адзначае Андрэй Прыстром.

Сярод фактараў рызыкі развіцця сардэчна-сасудзістых хвароб кардыёлагі таксама вылучаюць гіпадынамію, няправільнае харчаванне і вялікую колькасць фастфуду ў нашым рацыёне, лішнюю вагу. А знізіўшы фактары рызыкі, можна пазбегнуць тых жа парушэнняў рытму сэрца:

— Нізкая фізічная актыўнасць, павышаная маса цела могуць правакаваць парушэнні рытму сэрца. Тут самае важнае — прафілактыка, — заўважае Ларыса Пляшчынская. — У тых, каму ўдаецца знізіць масу цела, змяняецца частата параксізмаў мігальнай арытміі. Дыета важная і пры артрэарыяльнай гіпертэнзіі. Варта ўжываць штодзень не менш за 500 грамаў гародніны і фруктаў, рэгуляраваць прыёмы прыёму ежы і мець фізічную нагрузку. Есць пэўныя нормы: 150 хвілін фізічнай актыўнасці ў тыдзень. Гэта 4-5 дзён па 30 хвілін аэробнай нагрузкай — хадзьба, плаванне, веласіпед.

— У падлеткавым узросце ўсяго 5% дзяўчат і 10% хлопцаў маюць

АРТЭАРЫЯЛЬНАЯ ГІПЕРТЭНЗІЯ — ХВАРОБА ПРАГРАМІСТАЎ?

рэкамендаваны ўзровень фізічнай актыўнасці, — дадае Андрэй Прыстром.

Спецыяліст падкрэслівае, што працяглае сядзенне за камп'ютарам — таксама фактар рызыкі развіцця артрэарыяльнай гіпертэнзіі. Важна рабіць спецазаванні перапынкі.

— Ва ўсіх у нас у пэўных сітуацыях, дзе мы вымушаны хвалювацца, павышаецца ціск. Але спрацоўвае сістэма адаптацыі, і хутка ён вяртаецца ў норму. Доўгае сядзенне за камп'ютарам, а гэта павышаная разумовая нагрузка, правакуе зрыў адаптацыі, калі ціск перастае самастойна паніжацца. Таму сярод праграмістаў, напрыклад, вельмі распаўсюджана артрэарыяльная гіпертэнзія. Акрамя таго, доўгае сядзенне — гэта рызыка ўзнікнення варыкознай хваробы, астэахандрозу і суставунай хваробы.

Для захавання здароўя сэрца важна збалансаванае харчаванне. У прыватнасці, наш арганізм павінен атрымаваць неабходную колькасць поліненасычаных тлустых кіслот. Для гэтага дастаткова 1-2 разы на тыдзень ужываць любую рыбу — сельдзец, фарэль, сёмгу, скумбрыю. Крыніцай тлустых кіслот з'яўляюцца арахі. Не трэба забываць таксама пра садавіну і гародніну. А вось полівітамінныя комплексы і антыаксідантныя прэпараты ўжываць без рэкамендацыі ўрача кардыёлагі не раець.

— Тлушчы павінны складаць 20-30% сутачнага каларажу. Тут важная і якасць тлушчаў. Поліненасычаных і монаненасычаных тлустых кіслоты вельмі карысныя, транс-тлушчы ж уплываюць негатыўна, у тым ліку выклікаюць анкалагічныя захворванні, — тлумачыць Андрэй Прыстром. — Уважліва трэба ставіцца і да вугляводаў: даказана, што калі больш за 60% сутачнай нормы калорый мы атрымліваем з вугляводаў, гэта павышае рызыку развіцця хвароб і заўчаснай смертнасці.

УСЕ МЫ ДЗІЎНЫЯ?

Штогод да ўрачоў-псіхіятраў звяртаецца каля 300 тысяч беларусаў. А многія людзі хваляюць свае праблемы ад блізкіх і не ідуць па дапамогу, што толькі пагаршае іх стан.

Імклівы тэмп жыцця, пастаянныя перагрузкі і стрэсавая работа робяць нас уразлівымі да псіхічных і паводзінскіх расстройтваў. Паводле звестак Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, на іх пакутуе кожны чацвёрты-пяты чалавек. А кожны другі рызыкуе захварэць на працягу жыцця. Згодна з даследаваннямі, кожны сёмы чалавек на Захадзе хварэе на шызэфрэнію або схільны да дэпрэсіі ці алкагалізму. Беларусь паўтарае сусветныя тэндэнцыі.

Асноўная небяспека ў тым, што нам бачная толькі «вяршыня айсберга». Афіцыйная статыстыка ахоплівае тых, хто знаходзіцца пад дыспансерным назіраннем. У Беларусі гэта крыху больш за 1% насельніцтва. Звыш паловы з іх — каля 60 тысяч чалавек — маюць інваліднасць.

— Праблема псіхічнага здароўя для Беларусі вельмі актуальная. Асабліва схаваная яе форма, калі людзі не звяртаюцца па дапамогу да ўрачоў ці псіхолагаў. Многія апасаюцца «нязручнага» дыягназу, праблем на рабоце і сацыяльных ярлыкоў, — адзначаюць у Беларускай таварыстве Чырвонага Крыжа. — На самай справе ніхто не застрахаваны ад праблем з псіхікай. Але калі ад іх не ўцякаць, то

усё можна напавіць. Напрыклад, у Мінску можна бясплатна звярнуцца ў цэнтр Чырвонага Крыжа «Адкрыты дом» і атрымаць псіхалагічную дапамогу і падтрымку як самім пацыентам, так і іх блізкім.

Ён адкрыты па буднях з 10 да 19 гадзін па вуліцы Чырвонай, 3. Тут нікога не называюць пацыентамі — толькі гасцямі, ды і гісторыі хваробы ніхто не пытае. З наведвальнікамі працуюць супрацоўнікі цэнтра, якіх консультуюць спецыялісты РНПЦ псіхічнага здароўя і Гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера.

— Час мяняць стаўленне ў грамадстве, каб да псіхічных захворванняў адносіліся гэтак жа, як і да іншых. Каб наймальнікі ў Беларусі не апасаліся браць такіх людзей у штат, а бацькі не баяліся пакінуць дзіця з ровеснікам, паводзіны якога здаюцца дзівацкімі. Забавоны і стэрэатыпы перааждваюць такім людзям стаць часткай грамадства і жыць паўнаўважна, — паддзяляе апытанні ў Чырвоным Крыжы.

Каб становішча мянялася, арганізацыя запусціла флэшмоб #усемыдзіўныя. Для ўдзелу трэба размясціць у любой сацсетцы пост з апісаннем свайго дзівацтва з гэтым тэгам. Спецыялісты збіруць разам усе запісы, а самыя цікавыя — надрукоўваюць. Яны павінны падвесці грамадства да высновы: няма ідэальных людзей, але ёсць непрымальныя тых, хто не ўлічвае ў звыклых стэрэатыпах.

КАШТОЎНАСЦЬ ЧАСУ

Да 25-годдзя Беларускага дзіцячага хоспіса, якое арганізацыя адзначае ў лістападзе, Мінскі гадзіннікавы завод «Луч» стварае лімітаваную калекцыю гадзіннікаў «Каштоўнасць часу». Аўтар выявы на цыферблатце — скульптар, мастак Аляксандр Шапо, аўтар дызайну гадзіннікаў — вядучы дызайнер Мінскага гадзіннікавага завода Кірыл Кішчук.

У мінулыя пяцідзіўныя ў выставазначнай зале «Акадэмія» прайшлі прэзентацыя творчага праекта і адкрытая майстэрня. Падаплення дзіцячага хоспіса пад кіраўніцтвам Аляксандра Шапо стварылі скульптурную кампазіцыю па эскізах мастака. «Луч» правёў май-

стар-клас, дзе хлопчыкі і дзяўчынкі адчулі сябе дызайнерамі, прадумваючы малюнкі для цыферблата, даведаліся аб прафесіі гадзінчыка і сабралі корпус сумесна з майстрам завода.

— У ўбачыў лагатып хоспіса, і ў мяне нарадзілася ідэя зрабіць малюнак у выглядзе дрэва, на якім сядзяць птушкі. Бо ўсе людзі — гэта птушкі на дрэве жыцця, — тлумачыць задуму Аляксандр Шапо.

«Каштоўнасць часу» — назва не выпадковая. Філасофія хоспіса ў тым, каб цаніць час і дапамагаць цяжкахворым дзецям і іх сем'ям пражываць на поўнае жыццё незалежна ад таго, колькі яно працягнецца. Бо час — самая вялікая каштоўнасць, якая ў нас ёсць.

ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ ШТО ЛЮДЗІ ПІШУЦЬ

Рэха

«КАЛІ Б БАБУЛІ БЫЛІ ЖЫВЫЯ...»

З Днём маці, па традыцыі, мы віншавалі не толькі сваіх матуль, але і сясцёр, сябровак — жанчын наогул. Але ж няхай бы, думаю, у нашым календары было яшчэ адно прыгожае, цёплае свята, падчас якога мы ўшаноўвалі б найлепшых захавальніц народнай мудрасці і досведу папярэднікаў, вярталіся б да крыніц душэўнай шчодрасці і невычэрпнай дабрны.

Маіх бабуль — ні мацінай мамы, ні татавай — на гэтым свеце, на жаль, няма. Пражыўшы нялёгкае жыццё (бабулі — і першая, і другая — зведалі на сваім вяку, што такое вайна і ншчаста, цяжкая сялянская праца і страта самых родных людзей), яны ні ў якой складанай сітуацыі не гублялі чалавечай годнасці і панучы гумару. Іх трапныя выслоўі і прыказкі я згадваю да сёння і кожны раз, здаецца, па-новаму ўсведамляю сэнс.

«О-о, каб задні розум ды наперад», — гаварыла часам Ніна Паўлаўна Сарнацкая, мая бабуля па мацінай лініі, і кажу так сама, калі нешта зраблю, а потым «заднім розумам» «даходжу», што трэба было іначай...

«Загад не бывае багат», — таксама ад бабулі Ніны, і гэта ўжо пра нашы «загадкі» ды паветраныя замкі, якія мы будзем калі-нікалі без разліку на ўпласны сілы; пра планы, якія не заўжды на канавана збыцца. Ад чаго і смутак, і распач,

і бабуліна, ужо філасофскае: «Свет вялікі, а дзеца няма дзе».

Такое становішча знаёмае, мусіць, многім?..

З вуснаў другой маёй бабулі Галіны Антонаўны Матусевіч часта гучала рытарычнае: «Зжыў свой век, а ці быў чалавек?» Гэтак яна гаварыла пра людзей, якія змарнавалі жыццё ў п'янтэце ці ў ляноце. І тым самым давала нагоду нам, унукам, падумаць пра сябе, пра свае паводзіны. Часцяком прыходзіць на розум і іншае бабуліна назіранне. «Самая цяжкая работа — есці варыць ды дзяцей гадаваць». Першы занятак, трэба разумець, нялёгка і з-за сваёй аднастайнасці, другі — таму, што справа гэтая пры ўсёй яе складанасці бывае вельмі няўдзячнай, бо дрэнныя дзеці здараюцца часам і ў добрых людзей.

...Калі б бабулі былі жывыя, я (на мой цяперашні розум) больш бы распывала іх пра даўнейшае жыццё; больш дапамагала б ім, больш запісвала б за імі цудоўных слоў і выслоўяў, часцей бы абдымала.

Але ж, магчыма, тое, што не паспела зрабіць і сказаць я, ужо маёй маме Людміле Івануўне не стамляецца гаварыць чатырохгадовай Каця, дачка малодшай сястры. «Бабулечка, я цябе люблю!»

Слухаючы гэтыя шчырыя прызнанні, я кожны раз пераконваюся: сувязь пакаленняў — непарушная, бо нішто на зямлі не знікае бяследна. **Ірына Матусевіч, Дзяржынскі раён.**

Фота Іосіф Ілюстрыйны характар.

Весткі з месцаў

Каб далёкае стала блізкім

У гісторыі Беларусі шмат цікавых старонак! Узяць хоць бы апошнія — рэвалюцыю, стварэнне першых калгасаў, калектывізацыю, вайну... Гэтыя глабальныя падзеі і працэсы закранулі кожны куток краіны, прычым паўсюль мелі свае адметнасці.

Каб разабрацца ў іх, вучні нашай школы накіраваліся да старажыльна аграгарадка, да людзей, якія сваёй працай стваралі і аднаўлялі яго.

Падштурхнула да гэтага і вывучэнне аповесці Васіля Быкава «Знак бяды». Вучням было цікава, а як жыла іх малая радзіма пры памешчыках, як сустрэла рэвалюцыю, як стварыўся першы калгас, ці былі кулакi, як у прыватнасці, нашы людзі перажылі ваеннае ліхалецце.

Вынікам работы ў гэтым кірунку стала бліскучае выступленне нашых вучаніц Дар'я Салаўёвай і Лізаветы Ганчаровай на міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, арганізаванай Інстытутам гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, нашым райвыканкам і Польшскім інстытутам у Мінску.

У сваім выступленні «Мсціслаў і Мсціслаўскі край: гісторыя, падзеі, людзі» вучаніцы падзяліліся сабранай інфармацыяй, паказалі фатаграфіі жыхароў аграгарадка ў розныя перыяды часу, краявіды сваёй мясцовасці. Акрамя таго, дзяўчынкі адзначылі, што, сумасцішы вывучэнне літаратур-

нага твора з вывучэннем вуснай гісторыі краю, на свае вочы ўбачылі, што літаратура — гэта і сапраўды люстэрка жыцця. А калі гаворка ідзе пра тваю Бацькаўшчыну, пра тваіх родных альбо людзей, якіх ты добра ведаеш, гісторыя перастае быць далёкім рэхам даўно мінулых дзён...

Па выніках работы Дар'я Салаўёва і Лізавета Ганчарова (**на здымку**) атрымалі добрыя водгукі і былі ўзнагароджаныя сертыфікатамі Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

Крысціна Арлова, настаўнік-інаватар, Мсціслаўскі раён.

Смех смехам...

У ПОШУКАХ МУЗЫКІ, альбо На сяло, на тэлевізар

...Хата цёткі Ніны — у другім канцы вёскі і ў лесе, можна сказаць.

— Як вы тут жывяце? — пытаю ў гаспадыні пасля прывітання. — Цікава, — адказвае раптам жанчына і, вытрымаўшы паўзу, дадае, — эк-спе-ры-мен-та-мі займаюся.

— Гэта ж якімі?

— Ды госяцю маю: штовечар на агеньчык, на тэлевізар да мяне зазірае...

— ?

— З чаго, пытаешся, пачалося? Ды неяк у пятніцу гляджу я перадачу «Тры акорды», песні слухаю. Як раптам у акно штош ба-бах. Я за ліхтар і на вуліцу — паглядзець, што такое.

— І не баяліся? Цёмна ж!

— Цікаўнасць перамагла! Асвятліла я свой падворак — бачу, на яблыні, што пад акном, сава сядзіць: вялікая, крылы распраўлены, ку-гу, спявае, ку-гу... Паслухала я трохі, вярнулася ў хату, на ўсікі выпадак выключыла тэлевізар. «Песня» на вуліцы таксама сціхла. А назаўтра ўвечары ўсё па новай: тэлевізар уключу — сава кугукае, выключу — сціхае. Вось такія эксперыменты ў мяне: як сцімнее, — глядачка тут як тут... А я не супраці! Мне нават веселяі.

...Дзён праз колькі, зноў сустраўшыся з бабай Нінай, спытала ў яе, ці прылятае сава на тэлевізар.

— Не, — уздыгнула жанчына, — больш не чуваць. Некуды, відаць, зляцела...

У пошуках музыкі?

Ірына Салата, г. Гродна.

Мая вайна

«Майго брата ўратавалі не столькі маміны просьбы...»

Чым больш я жыву на свеце, тым яркавей усплывае ў памяці многае з перажытага.

Калі пачалася вайна, мне было сем гадоў. Помню, мы з сяброўкай Таняй гулялі ў лялькі. Для гэтага ў нас быў свой «пакойчык» у іхнім двары пад павецю. Мы, бывала, збегаем у лазняк на бераг рэчкі Кашанкі, наломім галінак, падушым іх, а потым з самых гнуткіх, ачышчаных ад кары, майструем ложачкі, крэсельчы для нашых лялек...

У той дзень гуляць з імі перашкодзіў страшэнны гул. Мы спужаліся і выбеглі на вуліцу. Ад лесу на вёску ляцелі тры самалёты. Таніна мама нешта рабіла ў гародзе. Яна крыкнула нам, каб беглі да ракі і там схаваліся, але зрабіць гэта мы не паспелі, бо ўсё сціхла.

А на вуліцы тым часам сталі збірацца людзі. Яны гаварылі, што самалёты былі нямецкія і што бамбілі яны машыны, якія адвозілі ў тыл адступаючых саветскіх салдат.

Мне вельмі хацелася збегаць на шлях, паглядзець на тое месца, дзе рваліся бомбы, але мама туды не пусціла. Яна сказала, каб я збегала лепш да таты.

Сям'я ў нас, трэба сказаць, была незвычайная. Пра другія шлюбны — а тым больш у вёсцы — тады мала хто чуў. Між тым у маіх бацькоў быў ярка такі: аўдавеўшы, яны сышліся, але пры гэтым мама заставалася ў сваёй хаце са сваімі дзецьмі, тата — у сваёй, а я, малодшая іх дачка, — жыла, можна сказаць, на дзве сям'і, і ў абедзвюх мне былі рады.

У той дзень, відаць, як ніколі. Та-та, ледзь згледзеўшы мяне, выскачыў насустрэч, схаліў аберуч, што здаралася з ім вельмі рэдка, і пачаў цалаваць: «Добра, што ты прыйшла! — казаў ён са слязямі. — А-то ж наліцелі самалёты, рваліся бомбы... У машыны, праўда, не трапілі, толькі шлях на мянах застыўся... Так што ты туды — ні нагой! Раптам зноў самалёты!...»

І вярнулася назад да мамы і з парога зразумела, што ў нас бядо. Мама, плачучы, расказала мне, што паслала майго старэйшага брата Васілька ў крану і ён моцна пацярпеў ад бамбёжкі. Доктарка Емалья-

наўна (як яе звалі) зрабіла перавязку, мама хацела перабрацца з ім за лінію фронту, уладкаваць Васіля ў бальніцу, але гэта было немагчыма: немцы ўмацаваліся за ракой Проняй і на процілеглы бок нікога не пускалі. Васіль застаўся дома — слапы.

...Многія дні ў час вайны былі вельмі страшныя, многія — проста трывожныя: гудзелі самалёты і машыны, чуліся стрэлы, часам на наш падворак заходзілі немцы. Адзін, помню, стаў патрабаваць яйкі. Мама вынесла іх у кошычку, паставіла на лаўку. Другі немец тым часам палез у курныя гнёзды сам. Хацеў, мусіць, свяжэйшых.

А неяк я прыбегла ў хату і ўбачыла там нямецкага афіцэра. Ён стаў каля печы, дзе звычайна сядзеў Васіль, і крычаў яму: «Партызан! Партызан!...» — «Не, паночку, не чапайце яго! — умоўляла немца мама. — Гэта мой сын. Ён слапы, ён свету белага не бачыць»...

Але ж тады ўратавалі брата не столькі маміны просьбы, колькі тое, што з лесу наступалі партызаны.

...У мяне, малой, было ўражанне, што яны не баяцца ворагаў! Ва ўсякім разе, сувязьны заўсёды папярэджвалі вясцоўцаў пра варажыя намеры, у хмызняку паміж нашай вёскай і Малькаўкай ладзілі засады. Да бацькоў партызаны заходзілі ўначы і сыходзілі не з пустымі рукамі. Кіламетраў за дзесяць ад нашай вёскі Доўгавічы ў мястэчку Расна нямецкія самалёты разбамбілі спіртзавод. Многія вясцоўцы адправіліся тады па спірт, а мама дык аказалася ў ліку першых: прынесла яго ў двух вёдрах, пераліла ў бутлю, якую дала ёй доктарка.

Потым наша сям'я дзялілася гэтым спіртам з раненымі партызанамі. А тата яшчэ вырашчываў тытун і потым гатовы рассыпаў у торбачкі для байцоў, аддаваў ім прадукты.

...Многае захавалася ў памяці, але і сёння ёсць эпізоды, расказваць пра якія па-ранейшаму не магу, бо гэта вельмі страшна.

Вера Сазонава, г. Мінск.

Пошту чытала Валанціна ДОУНАР.

ЛАВІСЯ, РЫБКА, ВЯЛІКАЯ І.. ВЯЛІКАЯ

Дырэктар рыбакамбіната «Любань» Валерый ГОРМАШ.

Карэспандэнты «Звязды» гутарыць з дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства «Рыбакамбінат «Любань» Валерыем ГОРМАШ.

— Валерый Іванавіч, у прыродзе адчуваецца пэўнае вясенскае супакоенне. А на вашых бяскрыпайні сажалках кіпіць работа. Пуціна?

— У нас пуціна зараз кожны дзень. — усміхаецца Гормаш. — У якой сажалцы рыба падрастае, там і пуціна. А калі ўсур'ез, то мы ад прыроды і нават надвор'я не вельмі і залежым, умовы для мільянаў сваіх гадаванцаў стваряем самі.

— Прабачце, Валерый Іванавіч, мільянаў?

— Ніяк не менш. Мы, канешне, «пераліч насельніцтва» ў сябе на водных прасторах не праводзілі, але наўсвідку магу сказаць, што ў нашых 47 вадаёмах, якія будаваліся ў рыбакамбіната на працягу амаль усіх 52 гадоў яго існавання і цяпер

мам — зручна, але дарагавата, грошай не хопіць нават з падтрымкай бюджэту. Дзяржаўная датацыя, якая выдзяляецца рыбгасам на кармы, пакрывае толькі 20 працэнтаў ад неабходнай іх колькасці. Мы шукаем свае магчымасці, каб кармавая база была дастаткова і больш разнастайная. У выніку тры тысячы тон кармоў збяспечваем за кошт уласнай прадпрыемальніцкай ініцыятывы.

Нам пашанцавала, што на тэрыторыі Любанскага раёна працуе спіртзавод, і мы бярэм адтуль барду — рэшткі густога, распаранага зерня, адходы вытворчасці. З нашага крухмальнага заводу таксама забіраем адходы вытворчасці. І ў гаспадарках Мінскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцей купляем больш за пяць тысяч тон адходаў зерня, якія ўтвараюць пры перапрацоўцы, запасам у ховішчах. А яшчэ — адходы рапсу, льяноўнай вытворчасці, некандыцыйную кукурузу. Заштат сухова хлеба на буйных харчовых і гандлёвых прадпрыем-

— Якія ў вас навіны за апошні час?

— Распрацавалі новыя віды прадукцыі для свайго кансервавага цэха. Мы ўжо і раней выпускалі некалькі відаў кансерваў на сваёй рыбе, а цяпер распрацавалі таксама каліку ў тамаце, салаку ў тамаце, карпа ў тамаце і скумбрыю ў тамаце. Усяго зараз можам выпускаць 23 віды такой прадукцыі. І асобна выпускаем прадукцыю ў желе. Восем дзясяткаў поўны пералік: карп натуральны з дабаўленнем алею, карп у желе па-любанскі (толькі з карпа чатыры віды кансерваў). Некалькі розных тыпаў бляшанак таўсталобіка натуральнага і белага амура. Селядзец атлантычны. Скумбрыя атлантычная, у тым ліку ў желе. Фарэль вясёлкавая. Фарэль бярэм у суседняга рыбгаса, на давальніцкіх умовах.

Выпусцілі даследныя партыі з абрэзкі ласоса — мясцовыя камерсанты завезлі, таксама на давальніцкіх умовах.

кукурузы з гектара. Здрабніць і залажыць у рукавы на кармы.

— Добрыя слова сказала днём ў ваш адрас і начальнік галоўнага ўпраўлення Мінсельгасхарчу Наталія Соціч: «У нас ёсць вялікія рэзервы, вялікія магчымасці ў Любані».

— Стараемся выкарыстоўваць гэтыя рэзервы і шукаем новыя. У прыватнасці, плануем пашырыць дзеючыя плошчы сваіх вадаёмаў. Вырасцілі падрыхтаваць і зарыбіць невялікія вадаёмы агульнай плошчай сто гектараў, куды раней, у багацішчыя часы, вада падавалася помпамі. Та-

асартыментную, скажам так, палітыку?

— Сапраўды, тут ёсць над чым падумаць. Сёння ў нас пераважае карп, яго прыкладна 90 працэнтаў. Што тут дрэннага? Нічога. Але ёсць нюанс. Карпу падавай на першае, другое, трэцяе толькі камбікорм. Таму мы ўсё больш схіляемся да таго, каб актыўней разводзіць раслінаедных. Таўсталобік камбікармы не патрэбны, ён фільтруе праз жабыр ваду, і яму хапае таго, што «наездзіць». За гэта яго клічуць санітарам вадаёмаў. Белы амур не супраць камбікорму, але ён ахвотна

У гэты аўтаклаў адначасова змяшчаюць 2500 бляшанак кансерваў. За дзейнасцю складаната абсталявання, дзе адбываецца стэрылізацыя, сочыць інжынер-тэхнолаг Міхаіл САЛАВЕЙ.

Начальнік цэха (рына) АДАМЧУК.

Так што над асартыментам пастаянна думаем. Летась выпускалі нават печань траскі з расійскім партнёрам. Сёлета і фірма не атрымала квоту на гэтую прадукцыю — няма сыравіны — і закрыла сваю вытворчасць. Спрабавалі ў пары з кансервавым заводам «Дамадзедава» з Падмаскоўя выпускаць шпроты

Працэс перапрацоўкі рыбы.

Нярэдка вырастае і такая цар-рыба! — сведчыць начальнік жывярыйнай базы Дзмітрый ОСІПАУ.

займаюць 2,3 тысячы гектараў, дастаткова «мнагалюдна». За выключэннем тых, якія згодна з тэхналогіяй «адпачываюць». Інакш мы б не выйшлі на такі ўзровень вытворчасці — летась атрымалі 1515 тон рыбы.

— Удачлівыя вы рыбакі. І хто часцей за ўсё трапляе ў вашы невады?

— Самая папулярная ў беларускіх гаспадарынях рыба — спадар Карп Іванавіч, у першую чаргу. Ну і яшчэ яго браткі — таўсталобік, далікатны белы амур. А таксама хітраван шчупак, нават Сом Самовіч. Ёсць і іншыя прадстаўнікі айчынай азёрнай і рачной фаўны.

— А чырвоная рыба ў вас, значыць, не ў пашане?

— Тут усё проста. Вада, якая паступае да нас з любанскага вадаасховішча, не дазваляе вырошчваць каштоўныя сарты рыбы. Ужо таму, што цэплага і крыху мутнавата. Для іх вада павінна быць халодная, чыстая, у большай ступені насычаная кіслародам і карыснымі мікраэлементамі. Эксперыменты ў 80-х гадах рабіліся, але чырвоныя сарты рыбы не прыжыліся. Хоць мы пакуль на гэтай тэме крыж не ставім. Можна, канешне, хоць зараз прабачь свідравіны, але гэта дадатковыя расходы, на якія пакуль грошай няма.

— Тут усё проста. Вада, якая паступае да нас з любанскага вадаасховішча, не дазваляе вырошчваць каштоўныя сарты рыбы. Ужо таму, што цэплага і крыху мутнавата. Для іх вада павінна быць халодная, чыстая, у большай ступені насычаная кіслародам і карыснымі мікраэлементамі. Эксперыменты ў 80-х гадах рабіліся, але чырвоныя сарты рыбы не прыжыліся. Хоць мы пакуль на гэтай тэме крыж не ставім. Можна, канешне, хоць зараз прабачь свідравіны, але гэта дадатковыя расходы, на якія пакуль грошай няма.

— Тут усё проста. Вада, якая паступае да нас з любанскага вадаасховішча, не дазваляе вырошчваць каштоўныя сарты рыбы. Ужо таму, што цэплага і крыху мутнавата. Для іх вада павінна быць халодная, чыстая, у большай ступені насычаная кіслародам і карыснымі мікраэлементамі. Эксперыменты ў 80-х гадах рабіліся, але чырвоныя сарты рыбы не прыжыліся. Хоць мы пакуль на гэтай тэме крыж не ставім. Можна, канешне, хоць зараз прабачь свідравіны, але гэта дадатковыя расходы, на якія пакуль грошай няма.

ды, відаць, цана на электраэнергію была не такая вялікая, а цяпер помпы стаць заквансаваныя. Закапачаныя тым, як выканаць праект, згодна з якім вада будзе паступаць самацёкам. А гэта яшчэ дадаткова сто тон рыбы.

— Калі вы гаворыце пра свае рэзервы, то ці маеце на ўвазе і сваю

паядае і расліны ў сажалках, і расце цудоўна.

Рэгуляваць віды «насельнікаў» падчас зарыблення не надта складана. І сёння я планую так, каб на наступны год у нас у структуры было ўжо 75 працэнтаў карпа, 15 працэнтаў таўсталобіка і 10 працэнтаў белага амура. Нездзе паміж імі «прыжывіцца» і шчупак, і сом, а пакуль яго мы вырошчваем нямнога, прыкладна 10 тон.

— У вас поўны вытворчы цыкл. Што самае складанае?

— Атрымаць і вырастаць лічынку. Гэтым займаецца галоўны рыбавод Людміла Анатолеўна Есімыч са сваёй камандай. У яе распрадзжэнні і наша лабараторыя з дасведчанымі спецыялістамі. У нас дастаткова матэрыяла пагаляю рыбы, вялікі матэрыял статак, з іх ікры і з'яўляюцца маленькія рыбіны, якіх трэба захаваць, вырастаць і выкарміць. Не вельмі тое проста і лёгка.

— А што найбольш эфектыўнае, дае большы прыбытак?

— Рэалізацыя жывой рыбы. І вэнджаная таксама. У нас спецыяльны цэх па перапрацоўцы займаецца салецманам і вэнджаннем. Летась пры плане 213 тон мы перапрацавалі 247 тон рыбы. На гэты год запланавалі 260 тон. Уся гэтая прадукцыя разыхо-

Пагрузку прадукцыі. На параднім плане — работнік камбіната Сяргей СЕМЯНОВІЧ.

— Яны самыя. І праблема ў тым, што карміць рыбку адным камбікор-

ствах, паніроўчаныя сухары, у якіх выйшаў тэрмін рэалізацыі. І тым самым кампенсуем недахоп класічных, так бы мовіць, камбікармоў — набіраем патрэбную колькасць кармавых адзінак. Арыфметыка тут такая: каб вырастаць кілаграм рыбы, нам трэба чатыры кілаграмы ўмоўных кармавых адзінак для яе. Служба маркетынгу займаецца гэтым шчыльна. Такім чынам расход дарагіх кармоў меншы, што наўпрост уплывае на сабекошт прадукцыі і на цану канчатковага прадукту на паліцах магазінаў.

Рыхтуем нават спецыяльны кампост на аснове арганікі — з тымі дабаўкамі, якія я пералічыў вышэй, і пакуль ён высыявае за зіму, там развіваецца свая мікрафлора. Вясной, калі вада прагрэлася градусяў да дзесяці, тэхнік выкладваем яго на пярэньміры сажалак, і рыба пачынае харчаватца. Прычым паядае так ахвотна, што аж вырывае насамі глыбы ямы. Навукоўцы — а мы сябруем з профільным інстытутам Нацыянальнай акадэміі навук — ракамендуюць тону на гектар, мы ўносім тры тоны.

— Давайце пагаворым вось пра што. Стат'стыка — рэч упартая, і яна свярдае, што беларускія рыбгасы выпускаюць усяго васьм працэнтаў ад патрэб краіны...

— Сапраўды, 16 тысяч тон рыбы, а неабходна больш за 100 тысяч тон. Пра гэта ішла размова на семінары. Я згодны, што варта нарошчваць выпуск рыбы. А для гэтага патрэбны камбікармы, на якія ў рыбгасы няма сродкаў, у бюджэту таксама. І калі я раскажу на нарадзе, што чатыры гады вырошчваць рыбу з шырокім прымяненнем сваіх кармоў, атрыманых і вырабленых у «дамашніх» умовах, віцэ-прэм'ер Уладзімір Андрэевіч Дворнік станюча ацаніў наш вопыт. Як і наш намер узць сёлета каля 300 гектараў зямлі, папрацаваць на ёй ужо цяпер, вясенню, каб налета атрымаць там 50 цэнтнераў

Работніцы цэха перапрацоўкі рыбы Наталія ЗЯНЮК, Ніна ЖАРАЯ, Таццяна ВАРАНЕЦ, Людміла ЗЫБАЙЛА, Таццяна АШУЙКА.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ДП «СЛОНИВСКАЯ СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» УП «ОБЛСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»

Предмет торгов, краткая характеристика	Информация о земельном участке: кадастровый номер, площадь, местонахождение	Начальная цена с учетом НДС, руб.	Сумма задатка (10%), руб.
Лот № 1 – кап. строение с инв. № 450/С-24300 (СТО «КАМАЗ») 1982 г. п., площадью 1718 кв. м с принадлежностями; кап. строение с инв. № 450/С-24303 (здание компрессорной) 1985 г. п., площадью 88,1 кв. м с принадлежностями; кап. строение с инв. № 450/С-24284 (насосная станция) 1985 г. п., площадью 12,5 кв. м с принадлежностями	425450100001009091 площадь 0,5947 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295А/9)	218 265,12	21 826,00
Лот № 3 – кап. строение с инв. № 450/С-24282 (здание административно-бытового корпуса) 1983 г. п., площадью 5480,6 кв. м с принадлежностями	425450100001008082 площадь 0,8172 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295)	623 757,85	62 376,00
Лот № 8 – кап. строение с инв. № 450/С-24283 (здание контрольно-технического пункта) 1978 г. п., площадью 370,5 кв. м с принадлежностями; кап. строение с инв. № 450/С-18961 (цех по ремонту и техническому обслуживанию оборудования животноводческих ферм) 1955 г. п., площадью 4787,7 кв. м с принадлежностями	425450100001009131 площадь 1,1137 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295А)	301 399,00	30 140,00
Лот № 11 – кап. строение с инв. № 450/С-24278 (цех по изготовлению холодильного оборудования) 1991 г. п., площадью 3133,8 кв. м с принадлежностями	425450100001009092 площадь 0,6498 га (г. Слоним, ул. Красноармейская, д. 295А/6)	281 547,49	28 155,00

Торги состоятся 6 ноября 2019 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8

Срок подачи документов для участия в торгах — По 31 октября 2019 года включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного аукциона

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 422/С-57317 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – магазин «Промтовары»), площадью 181,3 кв. м, расположенное по адресу: Щучинский р-н, а. г. Василишки, ул. Советская, 22А

ЛОТ 2: расположен на земельном участке, кадастровый номер 425881301602000566, площадью 0,0330 га (назначение – для обслуживания здания магазина) по адресу: Щучинский р-н, а. г. Василишки, ул. Советская, 22А

Начальная цена продажи – 61 907,79 руб. (шестьдесят одна тысяча девятьсот семь рублей семьдесят девять копеек) с учетом НДС

Сумма задатка – 3 095 руб. (три тысячи девяносто пять рублей)

Продавец – Щучинский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231513, г. Щучин, ул. Пушкина, 26, Тел. (801514) 28-1-50

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 5 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 31 октября 2019 г. в 10.00 по адресу: Гродненская область, г. Щучин, ул. Пушкина, 26

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://grodno.by/auction/uchastniki>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 18.12.2018 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18.

Последний день приема заявлений – 29 октября 2019 г. в 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodno.by/>

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении первых повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ООО «КБСТ – управляющая компания холдинга «КБСТ-Холдинг» (УНП 690595242), Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, д. Королев Стан, ул. Московская, д.17, комн. 205), находящегося в процедуре экономической несостоятельности (банкротства).

Дата и время проведения торгов: 30 октября 2019 года. Начало – 10.00, окончание – 12.00. Заявки принимаются с 16 октября 2019 года по 29 октября 2019 года.

Место проведения торгов: г. Минск, пр-т Победителей, 31-1, комната переговоров ОАО «Гостиница Планета».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, 223060, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Школьное, д. 40, корп. 2, пом. 41), тел. 8 (029) 684-71-76.

Продавец: ООО «КБСТ – управляющая компания холдинга «КБСТ-Холдинг» (УНП 690595242) в лице антикризисного управляющего Частного унитарного предприятия по оказанию услуг «Управление Правом Бизнес». Тел. 8 (029) 6644589.

Шат торгов – 5%. Задаток – 5%. Подробная информация об имуществе, условиях торгов и порядке проведения размещена на интернет-сайте <http://bankrot.gov.by/>. Контактный телефон +375296847176.

Сведения о предыдущих торгах: РИУ «Издательский дом «Звязда», номер газеты 155 (29022) за 17.08.2019.

УНП 690595242

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 20.11.2019 г. по продаже имущества, изъятая у Секуна П. В. Лекковой джил «BMW X6», АКПП, 2011 г. в. з.д.т., начальная стоимость 37 520 рублей. На сайте belkonfiskat.by/ размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809.

УНН 190431606

Тое, што помніцца

ПАЭЗІЯ ЯК ПРАДЧУВАННЕ

З Жэняй Янішчыц мы землякі. Нават блізка землякі. Нашы вёскі — маё Лышча і яе Рудку — падзяляе ўсяго нейкіх пятнаццаць кіламетраў. Можна сказаць: землякі-суседзі. Наогул мы з Янішчыц доўгія гады былі, што называецца, побач, па суседстве, але пазнаёміцца ўсё часмусці не удавалася.

Жэня — на першым курсе, я — на пятым. Хадзілі аднымі калідорами, слухалі лекцыі ў адной і той жа актавай зале, удзельнічалі ў адных вечарах адпачынку. І, на жаль, па-ранейшаму заставаліся незнаёмыя. Хоць завочна я ўжо ведаў Янішчыц — яна друкавалася ў газетах «Чырвоная змена», «Літаратура і мастацтва», у часопісе «Маладосць».

У 1976 годзе мы разам працавалі ў Доме друку: я — на другім паверсе, у «Звяздзе», Жэня — паверхам ніжэй — літкансультантам у «Сельскай газете». Янішчыц ужо была вядомай паэтка, аўтар дзювох паэтычных кніг, член Саюза пісьменнікаў СССР. І мне цяпер нават цяжка сказаць, чаму і на гэты раз я не пазнаёміўся са сваёй зямлячкай асабіста.

Такое знаёмства адбылося крыху пазней, калі я перайшоў працаваць у ЦК КПБ, у сектар мастацкай літаратуры. І вось на адным з пленумаў Саюза пісь-

Кранальным было тое, што сваю творчасць яна ацэньвала не толькі як асабісты поспех, але і як магчымаць, пасля Мележа, горда сказаць: «А палешуці — усё-такі Чалавекі!» І мне, палешуці, гэта было дужа прыемна.

З таго часу мы з Янішчыц сустракаліся ўжо даволі часта — і ў Доме літаратуры, і ў рэдакцыі часопіса «Маладосць», дзе яна загадвала аддзелам паэзіі, і проста на вуліцы. Аказалася, што і ў Мінску мы жылі зусім побач — ад майго дома да Жэнінага было метраў дзевяць, не болей.

Не буду падрабязна расказваць пра ўсе нашы сустрэчы, у гэтым няма патрэбы. Згадаю толькі два эпізоды, якія, на маю думку, ярка характарызуюць Янішчыц як паэтку і як чалавека.

Восеньскім днём 1987 года нас з Жэняй запрасілі на творчы семінар супрацоўнікаў Міністэрства ўнутраных спраў рэспублікі. Мясце, загадкава кафедральна-журналістыкі і літаратуры Мінскай вышэйшай партыйнай школы, каб асвятліць некаторыя асаблівасці ідэалагічнай барацьбы на сучасным этапе; Янішчыц, вядомаму паэтку, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР, каб расказа пра сітуацыю ў беларускай літаратуры, падзялілася сабрэтай творчасці.

Са сваёй няпростаю місіяй Янішчыц справілася бліскуча! Здаецца, і зараз уважліва бачу, як некалькі дзясяткаў семінарыстаў у строгай мініцэйскай форме, не зводзячы з Жэні за-

чараваных вачэй, уважліва слухаюць яе эмацыянальны, захоплены апавед. Пасля былі шматлікі зацікаўленыя пытанні, адказы на якія ўзнагароджваліся шчырымі апладысмантамі. Напрыканцы ўдзельнікі семінара абступілі сваю любімую паэтку (аказваецца, многія прынесьлі з сабою яе кніжкі), каб атрымаць жадавы аўтограф.

Калі мы нарэшце выйшлі з будынка міністэрства, я не вытрымаў, сказаў Янішчыц: — Жэня, я і не ведаў, што ты маеш яшчэ адзін талент — лектарскі.

— Ай, кінь ты! — збярэжылася яна. — Калі ведаеш, любіш сваю справу, то і расказваць пра гэта лёгка...

І другі эпізод. Ён звязаны вось з чым. Часопіс «Маладосць» апублікаваў маю першую апавесць. І калі я атрымаў ганарар (даволі салідны па тым часе), то на напісанай традыцыйнай запрасы супрацоўнікаў рэдакцыі ў кафе. І быў вельмі ўсцешаны, што на гэтую пачотку прыйшла і Жэня. І не толькі прыйшла, але і сказала добрае слова пра апавесць.

Пасля застала мы з Жэняй вырашылі (паколькі нам было па дарозе) праіснаваць дадому пешшу. Вечар быў ціхі, цёплы, мы разгаварыліся і не заўважылі, як аказаліся побач з Жэніным домам. І паколькі, відаць, не ў аднаго мяне было жаданне падоўжыць размову, Жэня запрасіла да сябе ў госці: — Выг'ем па кубачку кавы... Хачу табе пачытаць тое, што на-

пісалася апошнім часам, але яшчэ нідзе не друкавалася...

І быў вельмі рады працяг. Мы пілі каву, і Жэня пры запаленай настольнай лямпе чытала свае вершы. Яны зрабілі на мяне моцнае, я нават сказаў бы, крыху трывожнае ўражанне. У іх акрамя заўсёднай Жэнянай эмацыянальнасці, акварэльнай лірычнасці даволі выразна адчувалася лёгкае дыханне мінору. Не, песімізм, адчаю не было, але самотна-шчымлівая нота гучала амаль у кожным вершы.

Помню, што я тады не стрымаўся, сказаў:

— Жэня, гэта нешта вельмі асабістае, глыбока інтымнае. Паэзія адзіноты...

— Паэзія — заўсёды мелодыя адзіноты... І Жэня паглядзела на мяне вачыма, у якіх стаў затоены, невымоўна-пакутлівы сум.

Я пасля некалькі дзён не мог пазбавіцца ад гэтага Жэнінага погляду. Тлумачыў я стан збегам нейкіх непрыемных акалічэнсцяў, абвостраным, занадта эмацыянальным іх успрыняццём. З пазатамі такое бывае... Супакойваў сябе, што гэта выпадковае, часовае.

Аказалася — гэта не было выпадковасцю. Гэта было неўсвядомленае прадчуванне далёкай, але незабэжнай буды. І тая бяда здарылася. Хмурым восеньскім днём 1988 года Яўгенія Янішчыц трагічна загінула. Ёй было ўсяго сорак гадоў.

Зіновій ПРЫГОДЗІЧ.

Меркаванне

СФЕРА БАГАТАЯ ХІБА НА ЭГАІЗМ

Як прыкрывацца клопатам пра кіно, а прасоўваць свае інтарэсы

ЛЮБЛЮ згадаць словы Зігфрыда Кракаўэра пра тое, што «нацыянальнае кіно адлюстроўвае псіхалогію народа больш, чым іншыя віды мастацтва». Аўтар праграмагна даследавання «Ад Калігары да Гітлера. Псіхалагічная гісторыя нямецкага кіно» лічыў, што калі кінапрадукт разлічвае на масавага глядача, ён стараецца трапіць у яго жададні і надзеі, не кажучы ўжо пра тое, што фільм сам па сабе з'яўляецца вынікам калектыўнай працы. Я часта думаю, што можа адлюстроўваць наш кволы беларускі кінематограф, і не магу даверыцца ніводнай выснове, бо за рэдкім выключэннем айчыннае кіно даўно забылася разлічваць на глядача.

Пакуль у Беларусі няма паўнаважнай кінаіндустрыі, прафінансаванай дзяржавай праекты разам з грашым атрымліваюць зададзеныя велічыні, а незалежны глядацкія карціны здараюцца нячаста, знакі нацыянальнай самасвядомасці можна не вылучаць, а толькі прыцягваць за вушы. Таму пакуль беларускае кіно можа сведчыць толькі пра тое, дазволі сабе перабольшаць, што яго няма. Непрыдатнасць тэзіса Кракаўэра да беларускіх рэалій — паказальная характарыстыка стану нацыянальнай кінамаграфіі, але найбольш анекдатычна тое, што калі праз беларускі кінапрадукт мы не можам выявіць псіхалогію народа, то праз беларускую кінафэсту часта можам з вялікай акуртанасцю апісаць «псіхалогію» кіношніцка. Пакуль мы бачым на магнітні адных запаленых лакуны, што ўтвараюцца ад нямелага кіравання галіноў кіно, іншыя дрэнна хаваюць прафесійныя эгаізм і рэўнасць.

КІНЕМАТАГРАФІСТЫ напісалі артыкул. Пачалі за здароўе, а скончылі за памін душы: сталі быццам адказваць на пытанне, што рабіць, каб палепшыць стан беларускага кіно, і звялі адказ да асабістых крыўдаў з-за неатрыманых ад міністэрства грошай альбо зарубленых кінапраектаў. Тэкст пад назвай «Не дайце яму загінуць» (пасля адмовы «Звязды» яго апублікаваў матэрыял быў размешчаны ў «На роднай волі» за 27 верасня) падпісалі чатырнаццаць аўтараў, і мяне асабіста чапляе, што ў краіне ёсць прынамсі чатырнаццаць прафесіяналаў, гатовых сур'езна цытаваць ленынскія словы пра тое, што «найважнейшым з усіх мастацтваў з'яўляецца кіно». Мне не ўяўляецца магчымым аддзяліць вырваную з кантэксту цытату ад стаўлення Уладзіміра Ільіча да папулярнага мастацтва, якое нашы кінематографісты свядома альбо несвядома транслююць.

Добра было б здобрыць распаўсюджанае свярджэнне разуменнем, што

найважнейшым кіно называлася дзякуючы сваёй даступнасці як адукаванаму, так і неадукаванаму масаваму глядачу, што адразу рабіла яго прыдатным для перадачы камуністычных ідэй і патрэбных партыі ўстановак. «Стужкі контррэвалюцыйныя і амаральныя не павінны мець месца», — цытаваў Лянін Анатоль Луначарскі і паказваў, што цензура віталася, што на кінематограф рабіўся асаблівы разлік і што савецкія фільмы мелі канкрэтнае, важнае для партыі прызначэнне.

Таму Савецкі Саюз і займаў майстраву — гэтае слова часта выкарыстоўваецца ў артыкуле «Не дайце яму загінуць» — на службе ідэалогіі. Сцэна на лясцы з фільма «Бранісец Пацёмкін» Сяргея Эйзенштэйна з'яўляецца кананічнай з пункту гледжання мастацтва, аднак па змесце паказвае бяспраўнасць шыхт белгавардзейцаў, які праваку хаос і чалавечы ахвяры.

Гэта 1925 год (у прыклад можна прыводзіць усю фільмаграфію Эйзенштэйна) — а вось карціна 1965-га «Перад судом гісторыі» Фрыдрых Ээрлмера, між іншым, лаўрэата Канскага кінафестывалю. Апошняя работа майстра складаецца з размоў прасавецкага гісторыка з адным з арганізатараў Белаі арміі Васіліем Шульгіным, які вярнуўся з эміграцыі і быццам уразіўся дасягненнямі камуністычнага Савецкага Саюза. У фінальнай сцэне суразмоўчы развітаюцца — гісторык ідзе ў залу, дзе публіка вітае пафасныя спічы, што славіць Савецкі Саюз, а Васіль Шульгін панураны і разбіты сыходзіць у другі бок.

Які б выніты з пункту гледжання ўнёску ў мастацтва ні былі шматлікія прасавецкія рэжысёры, іх дасягненні ў нейкай ступені дэвальвуюцца адначасова ўнёскам у прапаганду. У нас зараз 2010-я, а прафінансаваная міністэрствам і знятыя на «Беларусь-фільм» карціны часта дэвальвуюцца такім жа чынам, праз відэавочную моўленасць, адрозненне толькі ў тым, што колькі-небудзь важкага ўнёску ў кіно яны ўжо не робяць.

Бачанне кінематографа афіцыйным бокам сёння шмат у чым наследуе Уладзіміру Ільічу — гэта крыўдна адстала, але некай чынам вытлумачальна. Не вытлумачальна, калі Ляніна без уся-

лякай іроніі цытуюць рэжысёры і прадаўцы іраніі. Цэлых чатырнаццаць асоб.

ПАМІЖ «галюўнімі» і «сапраўднымі» прычынамі занпаду беларускага кіно аўтары артыкула расказваюць пра фільмы, якія не паўсталі з-за абуральных дзеянняў тых, хто ў галіне кіно прымае рашэнні. Пакрыўджаныя сцэнарысты і рэжысёры — вядома ж, сярод аўтараў.

Мне было прыкра дзедацца, што выключны выпадак, калі дзяржаўнае фінансаванне атрымаў не «Беларусь-фільм», а прыватная кінакампанія, аказаўся перакрослены рашэннем міністэрства. Фільм для дзіцячых і юнацкай аўдыторыі «Жывадзёр» (сцэнары напісаў рэжысёр і памочнік генеральнага дырэктара «Беларусь-фільма» па творчых пытаннях Вячаслаў Нікіфарав) яшчэ гэтым летам планавала здымаць «Першае кінавідакамапанія», але неабходнасць у рэалізацыі праекта быццам бы знікла, толькі куды, міністэрства тлумачыць не стала.

У артыкуле згадаецца гэты выпадак і тут жа побач для адраджэння беларускага кінематографа прапануецца зрабіць «Беларусь-фільм». «Менавіта з кінастудыі звязаныя найбольш яркаватыя старонкі нацыянальнага кіно, на ёй ляжыць і галоўная адказнасць за яго будучыню». Я не буду настойваць на тым, што супрацоўніцтва з прыватнай кінакампаніяй супярэчыць такому бачанню ролі нацыянальнай кінастудыі, — у нашых умовах хочацца, каб аўтары рэалізавалі свае задуму хоць дзе. Але на ўсе тры крыўды на неспра-

ронцы ў Facebook. Гэтым разам ён вырашыў адгукнуцца на здымкі прыватна-дзяржаўнага фільма пад рабочай назвай «Адбітак» на тэму катасстрофы на Чарнобыльскай АЭС. Між іншым, праект выклікае зацікаўленасць, бо займаецца адной з галоўных беларускіх траўмаў ХХ стагоддзя і дае разгарнуцца маладому рэжысёру, выпускніку УДІКа і аўтару прыватных кароткаметража Мітрыю Сямёнаву-Алейнікаву.

З'едлівы тэкст паста, які, дарэчы, быў хутка выдалены, задаваўся пытаннем, «хто лічыць, што мы некага здзіўім гэтым фільмам і ён будзе заатрабаваны глядачом пасля выхату вялікай колькасці работ па гэтай тэматыцы?» і «ці варта траціць дзяржаўны бюджэт на другасны прадукт пры поўным дэфіцыце беларускіх фільмаў па іншай жанравай тэматыцы».

Падобныя пытанні ад Нацыянальнай кінастудыі, якая даўно ўжо робіць выключна другасны прадукт ды на дзяржаўныя грошы, пераклікаюцца з яшчэ адным раўняным каментарыем у бок самага распяховага беларускага фільма апошняга часу «Хрусталь» Дар'і Жук. Аўтары артыкула «Не дайце яму загінуць» апелююць да амерыканскага бэкграўнду рэжысёра і ўплыву на яе заходняга кіно і пішчы выснову: «Я адлюстравана ў фільме беларуска рэачінасць? Татальная разруха ў эканоміцы і розумам, адсутнасць усялякай свабоды, паўсюль квінтэноў распусці і п'янтва, а беларуская нацыя, што зрабіла немалы ўнёсак у сусветную культуру, паказана ўбогім збыршчым «тварей дрожащих». У гэтых словах гучыць Лянін, праглядаецца неразуменне мастацкай умоўнасці і працягласць ўжо не проста эгаізм, а яго найвышэйшая ступень.

Крок за крокам, калі закрываюцца асабістыя інтарэсы і непахісна маняполія на бюджэт, хваляванне датычных да дзяржаўнага бюджэту замацоўвае эфект. У беларускім кінематографі ёсць элементы, у якіх ужо няма патэнцыялу зрабіць нешта важнае, затое ёсць прафесійны эгаізм. Парадаксальна зсяроджанасць на сабе ва ўмовах сціплага дзяржаўнага фінансавання дзе пра сябе ведаць і становіцца рысай «псіхалогіі» беларускага кінематографіста. Можна быць, часткова таму псіхалогія народа месца не застаецца.

«БЕЛАРУСЬ-ФІЛЬМ» апублікаваў апаўстанне на сваёй афіцыйнай ста-

Ірэна КАЦЯЛЮВІЧ.

Table with financial data: Белагпропромбанк, ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «Белагпропромбанк», БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2019 г. Columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 01.10.2019, 01.01.2019.

Table with financial data: ОТЧЕТ о прибылях и убытках за январь – сентябрь 2019 года. Columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 01.10.2019, 01.10.2018.

Промежуточная отчетность опубликована на странице сайта: https://www.belapb.by/ru/about/pokazatel-deyatelnosti-i-finansovaya-otchetnost/individualnaya-otchetnost-po-natsionalnuiu-standartam/vezhkatvornaya-otchetnost/nachetnyu-datu-01-10/

Центр Промышленной Оценки. Организация аукционов. Извещение о проведении аукциона. Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Продавец: ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, бульвар им. Мулявина, 6.

ОАО «Кожевник» сообщает о проведении 29.10.2019 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Челюскинцев, 137 повторных торгов в форме открытого аукциона имущества: единый дом (капитальные строения, автотранспорт, оборудование, МЭП) на сумму 894 225,08 белорусского рубля. НДС не включается. Подробную информацию можно узнать по тел. (29) 6205849, e-mail: kozevnik30@mail.ru

Яўгена ПЯСІКІНА
Фота
Слова

Я столькі разоў бачыў восень на гэтай зямлі!
Малечай калісьці шукаў жалуды пад дубамі,
Падлеткам дзяўчыне дарыў залатыя лісткі,
А сёння — з унукамі крочу старымі шляхамі.

Адвечнай дарогай прыходзяць зіма і вясна,
І шчодрае лета свае падарункі прыносіць.
На гэтай дарозе нікому прыпынкаў няма,
І людзі траву забыцця ўздоўж дарогі не косяць.

Спытайце пра радзіннае

КАБ САЛДАТ
ВЯРНУЎСЯ ДАМОЎ

У лістах, што прыходзяць на адрас выдавецтваў і рэдакцый, дзе вышлі нашы кнігі і друкуюцца артыкулы, а таксама ў тых, якія чытачы дасылаюць уласна нам, выказваюцца словы падзякі і адначасова апісваюцца шматлікія жыццёвыя сітуацыі, тлумачэнне якім можна даць толькі пры ўмове дасканалы ведаў этнічных традыцый і вопыту правядзення абрадавых практык. Апісанне падаецца эмацыянальна, часам са слязамі на вачах, таму не ўсе лісты можна прачытаваць поўнасьцю. Як правіла, мы засяроджваем увагу на тым месцы, у якім сфакусіравана сутнасць праблемы. Вось і наступны ліст з Ашмян ад Марыі В. цытуем фрагментарна: «...як можна засцерагчы нашых сыноў перад тым, як ім ісці ў армію... бо кожная маці хоча толькі шчасця свайму сыну».

Безумоўна, адпраўляючы сына ў армію, кожная матуля думае толькі пра адно — каб вярнуўся жывы і здаровы. З цягам часу сталася так, што ў народным асяроддзі гэта важная падзея ў жыцці хлопца і яго сям'і стала суправаджацца адпаведным абрадам, які па ступені распрацаванасці і сацыяльнай нарузкі нічым не адрозніваецца ад рытуалаў нараджэння чалавека і яго вяселля. Больш за тое, абрад провадаў хлопца ў войска (або на вайну) дапаўняўся цэлым шэрагам спецыфічных магічных дзеянняў, якія ўзмацнялі яго духоўны патэнцыял. Прычым у гэтым выпадку трэба гаварыць пра тое, што абрад провадаў аказваўся ў прасторы ўсёй традыцыйнай культуры і яе адвечнай і мудрай сістэмы агульнанародных каштоўнасцяў. Пра гэтыя сакральна-магічныя скрэпы-дапаўненні шырокае кола людзей ведае значна менш, таму што яны выконваліся не публічна, пры ўсёй радзіне, а часцей пры ўдзеле толькі маці або бабুলі. Мы не раз гаварылі пра тое, што фактычна існавалі два пласты, ці ўзроўні, этнакультурнай «адукаванасці». Адзін — гэта той, які штогод паўтараўся публічна, пры ўдзеле вялікай колькасці людзей. Другі — залежыў ад мудрасці Роду, Сям'і, той ці іншай бабুলі, маці і «ажываў», як правіла, у прасторы ўласнай гаспадаркі. З пэўнай доляй умоўнасці можна сказаць, што другі гарызонт культуры быў тайнісам Родавай памяці. Зразумела, што і гэтыя веды перадаваліся дзецям і ўну-

кам, суседзям, з якімі былі добрыя адносіны. І ўсё ж яны былі прыкрытыя покрывам таямнічасці і, як тыя грошы, не любілі мітусні і шуму.

З вопыту сямейна-родавай культуры: нашы мудрыя жанчыны ведалі, што фактычна тоесным «працягам» энергетыкі чалавека з'яўляецца ўсё тое, што было ў цесным кантакце з ім самім: адзенне, прадметы ўласнага карыстання, фотаздымак або намалёваны партрэт, гэта на зямлі. Апошняе якраз і з'яўлялася тым рытуальным дапаўненнем, якое складала сямейную тайну-спадзяванне, тайну-надзею, а магчыма, тайну-веру ў яго выніковасць. Калі мужчына ішоў на вайну, то проста каля парога хаты выконваў спецыяльны абрад-развітанне: босай нагой ён пакідаў на зямлі след, маці або жонка збіралі гэты адбітак да драбнічкі на чысцоткую хусціну, завязвалі крыж-накрыж на два вузлы, неслі ў хату і клалі ў чырвоны кут за бажніцу. Людзі верылі, што з такім чалавекам нічога не здарыцца, таму што яго будучы перасцерагаць родная зямля і той чырвоны кут, пад якім была некалі закапаная яго пупавіна. Калі ж чалавек вяртаўся дадому, зямлю высыпалі на тое ж месца, адкуль ён узяў.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.
Дасылайце свае пытанні пра карані і прыстасаванасць да сучаснага жыцця календарных і сямейна-побытавых народных традыцый і абрадаў па шаттовы або электронны адрас рэдакцыі з пазнакай «Пра радзіннае».

ВОСЕНЬСКИ
ДОГЛЯД КВЕТАК

Даджы прайшлі, але мы ўсё роўна павінны быць напачатку: трэба ўважліва аглядаць кветнік. Ці дастаткова накармлена вільгацю глеба, ці дайшла вада да каранёў? Асабліва гэта важна для шматгадовых кветак, кустоў, дрэў. Калі глеба ў глыбіні вельмі сухая, трэба працягнуць палівы: перасохлая зямля хутка прамярае, а нам нельга дапусціць, каб расліны, аслабленыя экстрэмальнымі ўмовамі сёлета года, пацярпелі яшчэ і ад магчыма, суровай або бясснежнай зімы.

І вядома, трэба правесці шэраг аграэхнічных мерапрыемстваў, каб падрыхтаваць кветнік да зімоўкі.

У другой палове кастрычніка з надыходам замаразкаў неабходна абрэзкаць надземную частку большасці мнагалетнікаў: газадзіоў, піоняў, лубіну, рудбелкі, флуксаў і іншых.

Абрэзка гэтых культур праводзіцца амаль да ўзроўню зямлі, пакідаюцца толькі бялісцевыя сцяблы вышынёй 5-7 см. А вось касачы абразаюцца да ўзроўню 10-15 см, дэльфіну — 25-30 см. Пры ніжэйшай зрэзцы апошняга ў поле сцябло трыгале вада, вылікаючы загінаванне карнішча.

Не праводзяць абрэзку мнагалетнікаў з зімоўчым лісцем, такіх як бадан, марознік, мядунка.

Трэба мець на ўвазе, што да замаразкаў гэтага рабіць не варта, бо з лістаў і сцябел яшчэ ідзе адток пажыўных рэчываў у карані, карнішчы і пупышкі аднаўлення. Калі падчас абрэзкі вы заўважыце, што пупышкі аднаўлення апынуліся на паверхні, то іх абавязкова трэба прыкрыць, падсыпаўшы зямлю да кустоў, каб пазбегнуць падмярзання.

У сухое надвор'е з пачаткам устойлівых замаразкаў абразаюць клематысы, якія цвітуць на парастках бягучага года, пакінуўшы два вузлы ад узроўню зямлі (10-30 см). Затым іх накрываюць драўлянымі скрынямі, на якія звернуць насыпаюць сухое лісце.

Клімацкія, якія цвітуць на парастках мінулага года (гэта значыць пераімавалі) не абразаюць. Сцяблы здымаюць з апор і ўкладаюць кольцам на зямлю. На іх кладуць лапнік, затым насыпаюць лісце, а зверху зноў лапнік або галінкі, каб лісце не разляталася.

Ружы абразаюць і хаваюць таксама ў сухое надвор'е пры надыходзе ўстойлівых замаразкаў. Сарты груп фларэбунда і чайна-гібрідных абразаюць на вышыню 40-50 см ад нізку куста.

Пасля гэтага выдаляюць лісце, выразаюць слабыя і мяккія парасткі, якія не выспелі, а тыя, што засталіся, апырскваюць 3 %-ым раствором жалезнага купарваса, ачухваюць на вышыню 30-35 см пяском і зямлёй.

Затым над кустамі ўсталёўваюць каркасы з тоўтага дроту або рэек, на іх нацягваюць шчыльную паперу, а па-над ёй плёнку, краі якой замацоўваюць, прыскакаючы да зямлі.

Такое паветрана-сухое сховішча дзякуючы паперы перашкаджае ўтварэнню кандэнсату вады пад плёнкай і забяспечвае вентыляцыю падчас адлігі, калі плёнку прыўдымаюць з тэрцаў.

Паліянтавыя ружы падразаюць зусім крыху — выдаляюць толькі суквецці крыху ніжэй разгалінавання.

Пляцістыя ружы не абразаюць здымаюць з апоры і ўкладаюць на зямлю кольцам. Абавазкова апырскваюць жалезным купарвасам і ачухваюць ніз сцябел пяском і зямлёй — гэта патрабаванне аднолькавае для ўсіх тыпаў руж. Накрываюць лапнікамі і сухім лісцем.

У мініяцюрных руж абразаюць толькі суквецці. Хаваюць іх гэтак жа, як чайна-гібрідныя, альбо перасаджваюць у гаршкі і захоўваюць зімой у склепе.

А вось паркіявыя ружы зімуюць без усяяк хованкі, толькі вясной ім робіць невыявіла санітарна-касметычнае абразанне, выдаляючы сухія і пашкоджаныя галінкі.

На зіму прыкрываюць сухім лісцем гіяцынты, якія звычайна высаджваюць да сярэдзіны кастрычніка. Нарцысы, як правіла, прысыпаюць лісцем, торфам, іглічным ападам адразу пасля пасадкі. А махрыстыя нарцысы трэба хаваць штогод яшчэ і пад лапнік.

Таксама ўвосень абавязкова трэба падкарміць глебу ў кветніку. Прыкрыццё яе асцярожна каля мнагалетнікаў і ўнясіце неабходныя мінеральныя ўгнаення. А ўчасткі, да вясны свабодныя ад пасадкаў, запраўце мінеральнымі і арганічнымі ўгнаеннямі.

У цяжкія гліністыя глебы ўнясіце пясак і торф, а ў занадта лёгкія пясчаныя — торф і гліну. Перакаліце глебу з абаротам пласта і так пакіньце на зіму ў буйных камяках.

Замор'е

Жанчына пахудзела дзеля чужога вяселля

Жыхарка брытанскага горада Лосімут (Шатландыя) пахудзела на 57 кілаграмаў, таму што не хацела быць самай тоўстай сяброўкай нявесты. Рычманд цвёрда вырашыла, што не хоча быць самай тоўстай на свяце.

Зусім нядаўна Даніэль Рычманд важыла 133 кілаграмы. Яна працавала ў барах, на сніданак жанчына ела кекс з кавай, абедала бульбай з маслам, а на вачэру заказвала піцу, фастфуд ці паўфабрыкаты. Паміж прыёмамі ежы яна штодня з'ядала два пакі чыпсаў, мармелад і выпівала дзве бляшанкі колы. У выніку ад лішняй вагі жанчына не магла прапыласоціць левыцу: яна пачынала задыхацца. Калегі на рабоце смяяліся з яе. Рычманд наліла футбалкі і мехаватую вопратку і саромелася з'яўляцца на публіцы.

Потым у яе пачаўся боль у грудзях. Урачы тлумачылі хваробу лішняй вагой і пасіўным спосабам жыцця і раілі брытанцы пахудзець. Да таго ж яе паклікалі на вяселле адразу некалькі сваякоў, на чырымоніі ў бацькі яна павінна была стаць сяброўкай нявесты. Рычманд цвёрда вырашыла, што не хоча быць самай тоўстай на свяце.

Яна далучылася да праграмы для пахудзення і пачала бегач два разы на тыдзень, пераледзела сваю дыету і стала гатаваць усю ежу самастойна. У выніку жанчына здолела скинуць 57 кілаграмаў. На вяселлі бацькі і сваякі казалі ёй кампліменты, а яе брат нават расплакаўся ад гонару за сястру.

Дзе ў свеце больш за ўсё турыстаў

Рэйтынг самых наведвальных і перагружаных турыстамі месцаў у свеце апублікавалі на афіцыйным сайце эксперты даследчай кампаніі Columbus Direct.

Спецыялісты склалі рэйтынг зыходзячы з колькасці турыстаў на квадратную мілю (2,6 км²) у дзень. Высветлілася, што самым перапоўненым лічымца востраў Пхукет у Тайландзе, дзе на кожную квадратную мілю прыпадае прыблізна пяць тысяч наведвальнікаў.

Другую пазіцыю заняў горад Пальма, дзе штодзень на кожную квадратную мілю ў сярэднім аказваецца 2,9 тысячы турыстаў. На трэцім радку размясцілася Патая (2,7 тысячы турыстаў), а на чацвёрты траліў Парыж (каля 1000 падарожнікаў). Акрамя таго, у топ-10 самых загружаных турыстычных месцаў траліў Барселона (605 турыстаў), Куала-Лумпур (367), Мілан (344), Осака (268), Сінгапур (127) і Нью-Ёрк (119).

У доме састарэлых зладзілі байцоўскі клуб

Супрацоўніцы амерыканскага дома састарэлых, размешчанага ў горадзе Уінстан-Сейлем, штат Паўночная Караліна, уымшулі старых біцца адно з адным, паведамляе Fox News.

Днямі па абвінавачванні ў жорсткім абыхджанні з інвалідамі былі арыштаваныя 32-гадовая Мэрылін Маккей, 20-гадовая Валэрыя Танасія Івон Тайсан і 26-гадовая Танешыя Дэшон Джордан. Паводле судовых дакументаў, у чэрвені бягучага года жанчыны глядзелі на бойку паміж 70-гадовай і 73-гадовай жыхаркамі дома састарэлых, здымалі тое, што адбывалася, на відэа і правакавалі іх на працяг канфлікту. Супрацоўніцы не разнялі бойку нават пасля таго, як адна з бабuleк пачала прасіць аб дапамозе.

Як толькі кіраўніцтва дома састарэлых даведалася пра інцыдэнт, жанчын звольнілі. «Калі гаворка ідзе пра людзей, якія не могуць пра сябе паклапаціцца, мы звяртаем на гэтую справу асабліва ўвагу», — паведаміў журналістам паліцэйскі, які браў удзел у расследаванні. Кіраўніцтва дома састарэлых заявіла, што зробіць больш жорсткім працэс прыёму на работу новых супрацоўнікаў.

Іван КУПАРВАС.

Даты	Падзеі	Людзі
<p>16 КАСТРЫЧНІКА 1904 год — нарадзіўся (вёска Дроздава, цяпер у Талачынскім раёне) Дзмітрый Андрэевіч Караткевіч, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў мінскага антыфашысцкага падполля ў Вялікую Айчынную вайну. Да вайны працаваў першым сакратаром Заўскага райкома КП(б)Б, начальнікам Галоўнага дзірэкцарства Мінскага прагандлю. У Вялікую Айчынную вайну з першых дзён акупацыі Мінска ўключыўся ў падпольную барацьбу, кіраваў стварэннем падпольных груп і наладжваннем сувязяў паміж імі. З мая 1942-га кіраваў аддзелам разведкі. У кастрычніку 1942 года арыштаваны гітлераўцамі і пасля катаванняў расстрэляны. Імем Д. А. Караткевіча названа вуліца ў Мінску.</p>	<p>1846 год — амерыканскі ўрач Уільям Мортан у клініцы Бостана правёў першую аперацыю пад эфірным наркозам. З гэтай нагоды сёння на ўсім свеце адзначаецца суветны дзень анестэзіялага.</p>	<p>1854 год — нарадзіўся Оскар Уайльд, англійскі пісьменнік, драматург, паэт, крытык. Аўтар славагата раманна «Партрэт Дарыяна Грэй», камедыі «Як важна быць сур'ёзным», «Дэзальны муж» і іншых. Памёр у 1900 годзе.</p>
<p>1910 год — нарадзіўся Пётр Пятровіч Падкавыраў, кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. Яго творчыя індывідуальнасць найбольш выявілася ў інструментальнай музыцы. Сярод твораў — опера «Павел Карчагін», кантата «Балада аб чатырох заложніках», сімфонія «Юнацтва», «Радзіма», канцэрты для музычных інструментаў, вакальныя цыклы на вершы Я. Купалы, Я. Коласа, М. Танка, Г. Гейне. Займаўся таксама апрацоўкай беларускіх народных песень і танцаў. Памёр у 1977 годзе.</p>	<p>1846 год — амерыканскі ўрач Уільям Мортан у клініцы Бостана правёў першую аперацыю пад эфірным наркозам. З гэтай нагоды сёння на ўсім свеце адзначаецца суветны дзень анестэзіялага.</p>	<p>1941 год — на падставе загаду наркама абароны ў ваеннай авіяшколе горада Энгельса (Саратаўская вобласць) з ініцыятывы Героя Савецкага Саюза М. М. Раскавай пачалося фарміраванне жаночых авіяцыйных палкоў нанчых бамбардзіроўшчыкаў на самалётах По-2.</p>
<p>1910 год — нарадзіўся Пётр Пятровіч Падкавыраў, кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. Яго творчыя індывідуальнасць найбольш выявілася ў інструментальнай музыцы. Сярод твораў — опера «Павел Карчагін», кантата «Балада аб чатырох заложніках», сімфонія «Юнацтва», «Радзіма», канцэрты для музычных інструментаў, вакальныя цыклы на вершы Я. Купалы, Я. Коласа, М. Танка, Г. Гейне. Займаўся таксама апрацоўкай беларускіх народных песень і танцаў. Памёр у 1977 годзе.</p>	<p>1846 год — амерыканскі ўрач Уільям Мортан у клініцы Бостана правёў першую аперацыю пад эфірным наркозам. З гэтай нагоды сёння на ўсім свеце адзначаецца суветны дзень анестэзіялага.</p>	<p>1978 год — 58-гадовы кракаўскі кардынал Караль Вайтыла быў абраны папам Рымскім пад імем Яна Паўла II. У двухтысячагадовай гісторыі папства Ян Павел II лічыцца абсалютным рэкордсменам як па колькасці паствырскіх пазедак (ён наведваў 129 краін), так і па ліку здзейшаных ім яго замахуў (у 1981 годзе — на Філіпінах і ў Ватыкане, у 1982 годзе — у Партугаліі, у 1986-м — у Індыі). 264-ы пантыфік Ян Павел II стаў першым за 455 гадоў рымскім папам неітальянскага паходжання на Святым прастоле (Адрыян VI, які стаў папам у 1523-м, быў гландзец па нараджэнні), адным з самых маладых пантыфікаў у гісторыі і першым папам славянскага паходжання. Па працягласці свайго пантыфікату ён саступае толькі папу Пю IX (1846—1878). Ян Павел II памёр 2 красавіка 2005 года.</p>

СЁННЯ

Месяц
Поўня 14 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Цальца.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дзя
Мінск	7.39	18.11	10.32
Віцебск	7.30	17.59	10.29
Магілёў	7.29	18.01	10.32
Гомель	7.23	18.00	10.37
Брэст	7.53	18.26	10.33
Брэст	7.51	18.30	10.39

Імяніны
К. Васілісы, Дзяніса, Івана.
К. Маргарыты, Фларанціны, Ядвігі, Герарда.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Абазначэнні:
— німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў
— невялікія геамагнітныя узрушэнні
— слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА +16...+18°C	КІЕЎ +18...+20°C	РЫГА +13...+15°C
ВІЛЬНЮС +12...+14°C	МАСКВА +15...+17°C	С.ПЕЦЯРБУРГ +5...+7°C

УСМІХНЕМСЯ

Дарагія дзяўчаты, не давайце хлопцам ліжыцца надзеі.
Не пакідайце на пліце пустую па-тэльнію з закрытым вецкам!

— Падчас сексу я заплішчуваю вочы і ўяўляю сябе худой, а яго багатым.

Што трэба хлопцу, каб даказаць, што ён мае рацыю? 15—20 разгорнутых аргументаў, спасылкі на першакрыніцы, выразныя высновы, прэзентацыя ў PowerPoint з нагляднымі прыкладамі, даклад на 8-10 хвілін.

Што трэба дзяўчыне? Расплакацца і сказаць: «Калі ты мяне не кахаеш, так і скажы!»

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТАРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЬНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИН (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛІШЧУК, Н. РАСОЛКА, С. РАСОЛКА, А. СЛАНЕУСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛІШЧУК.

Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, сакратарыята — 292 05 82, аддзелаў за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Маскоўскае самаркванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў; у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гомелі: 28 27 27, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.by, (для заваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Выдавецкі матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыяна ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3522.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
15 кастрычніка 2019 года.